

**LETOS BO MINILO 65 LET
OD ZMAGE NAD
FAŠIZMOM IN NACIZMOM**

**POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI
PRI POŠTI 1102 LJUBLJANA**

VESTNIK

INTERNO GLASILO DRUŠTVA IZGNANCEV SLOVENIJE 1941–1945

LJUBLJANA, MAREC 2010 – Št. 83

DRUŠTVO IZGNANCEV SLOVENIJE 1941–1945 ŽELI, DA BI MUZEJ SLOVENSКИH IZGNANCEV NA GRADU RAJHENBURG V BRESTANICI, V OBČINI KRŠKO, RAZŠIRILI ŠE Z VSEBINO IZGONA DRUGIH EVROPSKIH NARODOV. TA MUZEJ BI POSTOPOMA LAHKO POSTAL EVROPSKI MUZEJ ŽRTEV FAŠIZMA IN NACIZMA V LETIH 1920–1945

Zato društvo zbira slikovni material in druga gradiva ter publikacije o izgonu in prisilnem delu Poljakov, Čehov, Slovakov, Ukrajincev, Rusov, Slovencev iz avstrijske Koroške in slovenskih beguncev iz Italije zaradi fašističnega nasilja med obema vojnoma. Premalo se ve, da je po letu 1920 moralo iz Italije pobegniti okrog 100.000 Slovencev.

Da bi ta muzej razširili še z vsebino fašističnega in nacističnega nasilja nad drugimi evropskimi narodi, je naše društvo predlagalo na prvem evropskem kongresu izgnancev in beguncev žrtev fašizma in nacizma v letih 1920 do 1945, ki je bil v Ljubljani, 6. junija 2009.

Predlog je bil dobro sprejet. Udeleženci kongresa iz 11 evropskih držav so si Muzej

slovenskih izgnancev na gradu Rajhenburg tudi ogledali in obljubili, da bodo posredovali gradiva za muzej. Prav tako so izrazili občudovanje, da društvu uspeva obnavljati največje zbirno taborišče za izgon Slovencev, hleve in konjušnice pri gradu Rajhenburg, saj bo ta pomembni zgodovinski objekt ohranjen kot dokaz, kakšen nečloveški odnos so okupatorji uveljavljali nad slovenskim narodom.

V soboto, 27. marca 2010, bo na Češkem v Pragi simpozij, ki ga organizira društvo Krog državljanov Češke republike, izgnanih leta 1938 z obmejnih ozemelj.

Na simpoziju se bo obravnavalo nacistično nasilje nad Čehi v času od 15. 3. 1939 do 8. 5. 1945. Veliko časa pa bo na simpoziju namenjenega obravnavi sklepov, sprejetih na kongresu v Ljubljani. Med temi sklepi sta tudi širitev muzeja na gradu Rajhenburg in delovanje Mednarodnega odbora izgnancev in beguncev žrtev fašizma in nacizma, ki smo ga ustanovili na kongresu v Ljubljani. Na simpoziju bo govor tudi o neuresničenih sklepih o vojnih odškodninah, sprejetih na mirovnih in

reparacijskih konferencah po drugi svetovni vojni.

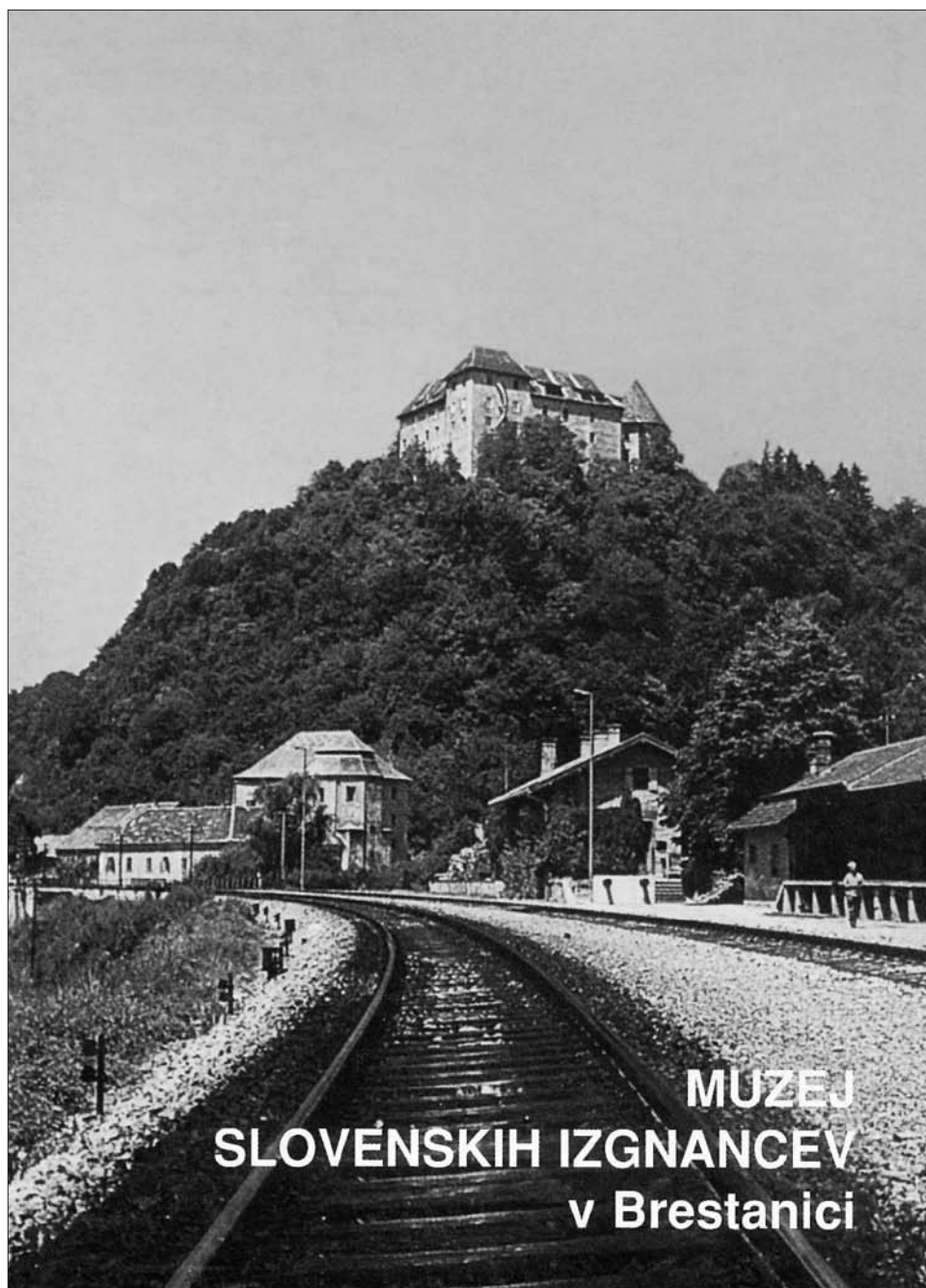
Simpozija v Pragi se bodo poleg delegacije Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 udeležile tudi delegacije društev iz Češke, Poljske, Slovaške, Ukrajine in Rusije.

Društvo izgnancev Slovenije 1941–1945 je prejelo tudi prošnje zgodovinskih muzejev iz Slovaške in Poljske, da bi posredovali naše gradivo o nasilju nad Slovenci med drugo svetovno vojno za njihove razstave.

Tudi to kaže, kako velik odmev ima prvi evropski kongres za večje poznavanje genocidne politike fašistov in nacistov nad slovenskim narodom.

Letos bomo praznovali 65. obletnico zmage nad največjim zlom človeštva – fašizmom in nacizmom in 65. obletnico vrnitve iz izgnanstva in begunstva, zato je pomembno, da slovenska in evropska javnost bolje spozna zgodovino druge svetovne vojne in genocidno politiko zlasti do Slovencev in drugih slovanskih narodov.

*Ivica Žnidaršič, prof.
predsednica DIS*

Z železniške postaje v Brestanici so odpeljali v izgon več kot 60.000 Slovencev.

. Informacije . Informacije . Informacije .

IZ DEJAVNOSTI ORGANOV SKUPŠČINE DRUŠTVA IZGNANCEV SLOVENIJE 1941–1945

Dne 25. februarja 2010 je bila seja Izvršnega odbora DIS z naslednjim dnevnim redom: informacija o uresničevanju sklepov 1. in 2. seje Izvršnega odbora, obravnava zaključnega računa Skupščine Društva izgnancev Slovenije in njenih organov za leto 2009, poročilo Nadzornega odbora Skupščine Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 o zaključnem računu DIS za leto 2009, mednarodna dejavnost DIS v prvi polovici leta 2010, območne prireditve in pohodi ob 65. obletnici vrnitve iz izgnanstva in begunstva in ob dnevu izgnancev - 7. juniju in tekoče naloge. K vsem točkam dnevnega reda so udeleženci prejeli pisno gradivo, da lahko o vsem podrobno poročajo v svojih regijah in na občnih zborih KO DIS.

Na seji IO DIS je bil sprejet sklep, da se skliče dopisna seja Skupščine DIS za 15. marec 2010, na kateri bi sklepali o zaključnem računu Skupščine DIS za leto 2009. Sprejet je bil tudi sklep, da bodo letos štiri območna zborovanja in prireditve DIS, povezane s 65. obletnico vrnitve iz izgnanstva in ob dnevu izgnancev - 7. juniju.

Nekatere Krajevne organizacije DIS so se zaradi njihove manjše udeležbe na prvem evropskem kongresu izgovarjale, da so člani starejši, bolni in težko hodijo, zato letos ne bo osrednje prireditve, ampak štiri območne, da bi se jih lahko udeležili tudi tisti, ki niso mogli priti na kongres v Ljubljano.

O teh prireditvah tudi danes zopet objavljamo obvestilo.

Dne 9. decembra 2009 je bila delegacija, ki jo je vodila predsednica DIS, na Ministrstvu za pravosodje RS v zvezi z zakonom o gmotni škodi in preverjanjem, ali so novemu ministru za pravosodje Alešu Zalarju posredovali gradiva in stališča DIS. Delegacija Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 je zahtevala, da se predlog zakona o gmotni škodi čimprej dopolni glede višine odškodnin in postopkov vlaganja zahtevkov.

Dne 12. decembra 2009 je podpredsednik DIS Janez Komljanec poslal Dolenjskemu listu javni protest zaradi nedemokratskih postopkov v stranki DeSUS. Protest je bil objavljen.

Del udeležencev na seji Izvršnega odbora DIS 5. decembra 2009 (foto: Milan Skledar)

Dne 15. decembra 2009 smo iz DIS poslali pismo in novoletno čestitko vsem 11 vodjem delegacij iz Evrope, ki so bile na kongresu v Ljubljani.

Dne 16. decembra 2009 smo se javili na razpis Upravne enote v Krškem za sredstva za nadaljnjo obnovo zbirnega taborišča za izgon Slovencev v Brestanici. V ta namen so odobrili 3.000,00 evrov. Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije smo zaprosili za dovoljenje za nadaljnjo obnovo taborišča v letu 2010.

Dne 28. decembra 2009 smo poslali pismo 151 izgnancem, rojenim v izgnanstvu po 15. februarju 1945. Ker jim po novi Zakona o žrtvah vojnega nasilja, sprejeti 8. septembra 2009, ne priznavajo pravice do povratka v domovino, smo že terjali od Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve tolmačenje zakona.

V pismu smo upravičence usmerili na pristojno Upravno enoto in jim tudi

priporočili, naj se včlanijo v KO DIS, če tega še niso storili.

Dne 29. decembra 2009 je bila v časopisu Dnevnik objavljena odstopna izjava iz DESUS-a Alojza Ruparja, zaradi gonje proti vodji poslanske skupine mag. Franciju Žnidaršiču.

Dne 11. januarja 2010 smo poslali Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve predlog za sofinanciranje dejavnosti DIS, ki so posebnega družbenega pomena. Ponovno smo poslali na to ministrstvo tudi celotni program Društva izgnancev Slovenije za leto 2010, ki je bil sprejet že na Skupščini DIS 30. junija 2009.

Dne 14. januarja 2010 je Albin Pražnikar poslal članek za revijo Mag, v katerem je posredoval odgovor na pisanje sekretarja DeSUS-a. Članek je bil v celoti objavljen 18. januarja 2010.

Dne 15. januarja 2010 je bilo poslano poročilo Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve o porabi družbenih sredstev v četrtem kvartalu leta 2009.

Na Radiu Slovenija je bila 27. januarja 2010 od 20. do 21. ure oddaja o izgnanstvu Slovencev. Govorila in odgovarjala na vprašanja je Hilda Marc, predsednica KO DIS Ljubljana Moste-Polje.

Dne 2. februarja 2010 smo prejeli odgovor iz Prage od društva Čehov, izgnanih leta 1938 ob nemško-češki meji, da so na simpozij v Pragi, na katerem bodo obravnavali sklepe kongresa v Ljubljani, povabili poleg DIS še predstavnike društev iz Poljske, Slovaške, Ukrajine in Rusije. Gradivo našega kongresa so v celoti prevedli v češki jezik.

Dne 24. februarja 2010 je uredništvo Vestnika DIS pregledalo v roku prispеле informacije za objavo v Vestniku št. 83.

Kolegij DIS

Skladno s Statutom DIS je predsednica DIS med 2. in 3. sejo Izvršnega odbora DIS sklicala tudi 3 kolegije DIS, in sicer 7. decembra 2009, 26. januarja 2010 in 4. februarja 2010. Na kolegijih, ki se jih redno udeležujeta tudi oba podpredsednika DIS, obravnavajo vsa tekoča dela, prispelo pošto in razna finančna vprašanja ter pripravo sej organov Skupščine DIS.

Nadzorni odbor Skupščine DIS

Nadzorni odbor Skupščine DIS je imel 1. sejo 11. februarja 2010, 2. sejo pa 25. februarja 2010. Obravnavali so zaključni račun Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 za leto 2009. Pregledali so vso dokumentacijo o materialno-finančnem poslovanju DIS in pripravili poročilo za IO DIS in za delegate Skupščine DIS. Nadzorni odbor je izrazil pohvalo za urejeno dokumentacijo in skrbno porabljanje zbranih sredstev.

Posebno je NO DIS pohvalil, da je organom DIS uspelo z velikimi napori poravnati stroške kongresa, čeprav vsi člani DIS niso prispevali dogovorjenih 3 evrov.

Seje komisij pri IO DIS

Dne 27. januarja 2010 se je sestala Komisija za stike s kraji izgnanstva pri IO DIS. Obravnavali so program dela Skupščine DIS za leto 2010 in opredelili naloge, ki jih bo ta komisija uresničevala letos. Na seji so pregledali tudi prijave za ekskurzijo v kraje izgnanstva, za katero je bil objavljen razpis v decembrski številki Vestnika. Ugotovili so, da je prišlo dovolj prijav, in določili so končno pot ekskurzije in pripravili predlog za razgovore z župani o vzdrževanju grobov slovenskih izgnancev. Predsednica komisije Zdenka Kaplan je poročala tudi o pripravi poročila za Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve RS o dosedanjem delu in sodelovanju z župani nemških mest za

Komisija za stike s kraji izgnanstva pri IO DIS. Od leve proti desni: Hilda Marc, Silva Marjetič, Zdenka Kaplan in Stane Plazar. Na sliki manjka samo Simona Jakš (27. 1. 2010) Foto: I. Žn.

. Informacije . Informacije . Informacije .

Sestanek komisije za mednarodno dejavnost pri IO DIS. Od leve proti desni: Marjeta Pešec, dr. Milan Jazbec, Zdenka Simčič, Vera Izakovič in Gregor Kaplan. (23. 2. 2010) Foto: I. Žn.

postavitve pomnikov in skrbi za grobove slovenskih izgnancev.

Dne 18. februarja 2010 se je sestala Komisija za finančna vprašanja pri IO DIS. Obravnavali so predlog zaključnega računa Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 za leto 2009 in poročilo inventurne komisije. Predsednik komisije Albin Pražnikar je dejal, da bo komisija v letu 2010 več storila za pridobivanje sponzorjev za uresničevanje skupnih programov DIS.

Dne 23. februarja 2010 se je sestala Komisija za mednarodno dejavnost pri IO

DIS. Obravnavali so program dela Skupščine DIS za leto 2010 in opredelili naloge, ki jih bo spremljala in pomagala uresničevati ta komisija. Navzoče je predsednica DIS informirala o odgovorih predsednikov evropskih držav na pismo s kongresa, ki je bil v Ljubljani 6. junija 2009. Komisija je pripravila tudi predlog za Izvršni odbor DIS za sodelovanje DIS na simpoziju o kongresu v Pragi 27. marca 2010, o sodelovanju pri razstavi o prisilnem delu in promociji filmov »Slovenski izgnanci 1941–1945« v nemškem mestu Rudolstadt v mesecu aprilu 2010 in želji muzejev na Slovaškem in v Gdansk, da bi jim poslali gradiva o izgonu Slovencev.

VABILO

KO DIS ŠENTJANŽ IN KO DIS KRMELJ - TRŽIŠČE

ORGANIZIRATA POD POKROVITELJSTVOM
DRUŠTVA IZGNANCEV SLOVENIJE

8. SPOMINSKI POHOD OB ITALIJANSKO-NEMŠKI OKUPACIJSKI MEJI OD MURNC DO TELČ, V SOBOTO, 24. 4. 2010

ZBIRNO MESTO JE V MURNCAH NAD ŠENTJANŽEM OB 8. URI

Zagotovljen bo prevoz do Murnc
z avtobusom:

- iz TRŽIŠČA ob 6.45
- iz KRMELJA ob 7.00
- iz ŠENTJANŽA ob 7.30

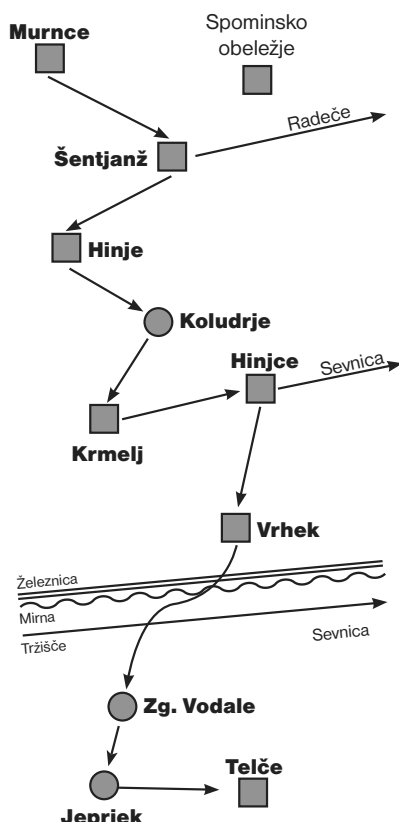
Pohod je dolg približno 17 km.

Zaključek pohoda pri
gasilskem domu na TELČAH
bo ob 15.00 uri.

Sledili bodo kulturni program,
slavnostni govor in prijateljsko druženje
ob topli malici. Vaš prispevek je 5 evrov.

Prevoz na relaciji Telče-Tržišče-Šentjanž
je zagotovljen.

Za več informacij lahko pokličete:
07 818 04 60 (Ciril Flajs)
07 818 47 49 (Marjan Zaman)
07 818 56 70 (Rezka Repovž)

**Vabljeni izgnanci, begunci, prisilni delavci in druge žrtve vojnega
nasilja ter svojci in ljubitelji narave in pohodov**

Poslanec Državnega zbora in član Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 mag. Franc Žnidaršič na občnih zborih Območnih in Krajevnih organizacij DIS

Poslanec DZ in član DIS mag. Franc Žnidaršič se je udeležil občnih zborov KO DIS v Domžalah (21. 12. 2009), v Globokem-Pišecah (30. 1. 2010), Trebnjem (13. 1. 2010), Grosupljem (5. 3. 2010) in Dobovi (7. 3. 2010). Udeleženci so tako dobili neposredne informacije o odprtih vprašanjih socialnega, pokojninskega in zdravstvenega varstva ter o pobudah, vezanih na pravice žrtev vojnega nasilja, pa tudi o tem, zakaj je zapustil poslansko skupino DeSUS.

Vsem, ki sprašujete, kam mu lahko pošiljate vabila, sporočila in vprašanja, sporočamo naslov:

Mag. Franc Žnidaršič
poslanec Državnega zbora RS
Šubičeva 4
1000 Ljubljana
e-mail: franc.znidarsic@dz-rs.si

PRIREDITVE OB 65. OBLETNICI VRNITVE IZ IZGNANSTVA IN BEGUNSTVA

- v soboto, 8. maja 2010, v Mošnjah na Gorenjskem za območje članov DIS Gorenjske
- v nedeljo, 6. junija 2010, v Mostecu za ljubljansko območje
- v ponedeljek, 7. junija 2010, v Mariboru za mariborsko, koroško in prekmursko območje,
- v soboto, 10. julija 2010, pa na Bučki za Dolenjsko, Belo krajino, obsotelsko, zasavsko in posavsko območje.

SREČANJE GORENJSKIH IZGNANCEV BO 8. MAJA 2010

Krajevni odbor DIS Radovljica je na svoji seji dne 21. 9. 2009 sklenil, da bo 10. srečanje gorenjskih izgnancev v soboto, 8. maja 2010, ob 10. uri na prireditvenem prostoru ob Kulturnem domu v Mošnjah (pri Podvinu).

Po vrstnem redu KO DIS Gorenjske je organizacija te prireditve pripadla KO DIS Radovljica. Prireditev je namenjena vsem izgnancem, prisilnim delavcem, beguncem, pregnancem, taboriščnikom, kakor tudi sorodnikom in prijateljem le-teh z gorenjskega območja.

Srečanje je namenjeno obeleževanju:

- 65-letnice konca druge svetovne vojne in
- 65-letnice vrnitve izgnancev na opustošene domove.

Slavnostni govornik bo poslanec DZ mag. Franc Žnidaršič.

Udeležencem pa bosta govorila tudi župan Občine Radovljica Janko Stušek in predsednik KO DIS Radovljica Tone Pristov.

Vabljeni!

KO DIS Radovljica
Tone Pristov
predsednik

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

Članski sestanek KO DIS Radeče

Člani KO DIS Radeče so imeli svoj članski sestanek dne 5. 12. 2009 ob 10. uri v prostorih jedilnice Osnovne šole v Radečah.

Sestanek so s svojo prisotnostjo počastili tudi gostje, in sicer: župan občine Matjaž Han, predsednik Krajevne organizacije ZB Radeče Vojko Pohar ter predstavniki sosednjih Krajevnih organizacij DIS. Predsednica Društva izgnancev Slovenije Ivica Žnidaršič pa se je opravičila, ker je imela ravno ta dan sestanek Izvršnega odbora DIS.

Ansambel Cvet je najprej zapel himno izgnancev Oh kako je dolga, dolga pot, nato pa še nekaj čustvenih skladb, za kar je bil nagraden z burnim aplavzom. Za kulturni program je poskrbela Saša Plevel z enodejanko Pika in 2 razbojnika, ki so jo odigrali učenci Osnovne šole Radeče.

Predsednica KO DIS se je zahvalila nastopajočim ter predlagala delovno predstavo, ki je nadaljevalo delo sestanka, in sicer najprej z obširnim celoletnim poročilom predsednice, blagajničarke ter nadzornega odbora.

Razpravi se je pridružil tudi Jože Sumrak z obsežnim poročilom o pomanjkljivi dokumentaciji v centralnem muzeju izgnancev v Brestanici glede števila izgnanih

iz našega kraja. Glede na to, da je razlika med dejanskim številom izgnanih in številom v objavljeni dokumentaciji resnično velika, so člani sprejeli sklep, da je potrebno to raziskati in obstoječo dokumentacijo popraviti. Da se bo to lahko storilo, bo predsednica poslala omenjeno dokazno gradivo predsednici DIS Ivici Žnidaršič in kustosinji muzeja v Brestanici (kar je bilo v tem času že storjeno).

Navzoče je pozdravil tudi župan Matjaž Han in jih seznanil z vsemi dogodki in projekti, ki se izvajajo, in navedel roke, do kdaj bodo končani. Ob zaključku svojega nagovora je predsednica poklonil Monografijo občine Radeče, katere avtor je Emil Rojc.

Tudi predsednik ZZB Radeče Vojko Pohar je prisotne pozdravil v imenu svoje organizacije in čestital odboru za dosedanje delo ter poudaril, da podpira vključitev svojcev v članstvo DIS.

Dolžni smo ohranjati spomin na čase, ko nam je bila odvzeta slovenska beseda in so se požigale slovenske knjige z namenom, da nas ponemčijo. Preživeli smo, ker nismo bili ponižni, ampak zavedni Slovenci.

M. B.

Občni zbor KO DIS Radeče. Udeležil se ga je tudi poslanec DZ Matjaž Han. (5. 12. 2009)

Zbor KO DIS Maribor Rotovž-Pesnica

Na skupnem občnem zboru se je zbralo 53 članov. Delovno predstavo je vodil Milan Novak.

Predsednica KO DIS Maribor Rotovž-Pesnica Desanka Sterniša je pozdravila navzoče, med njimi Jožeta Križančiča, predsednika Uprave enote Polono Gorjanc ter Miro Križ.

Pred pričetkom dnevnega reda zбора je bil kratek prisrčen kulturni program, ki ga je izvedla skupina Trio iz Pernice pod vodstvom članice DIS Berte Čobal Javornik.

Skupno poročilo, ki je zajemalo poslovanje vseh treh KO DIS, je podal predsednik KO DIS Pobrežje-Tezno Davorin Zdovc. Zaradi kadrovskih težav, s katerimi se srečujemo pri aktivnostih KO, je bila potrebna združitev KO Maribor Pobrežje in Tezno.

Še vedno pa ni rešeno vprašanje sprejetja zakona o poplačilu gmotne škode. Glede na gospodarske razmere v Sloveniji in pomanjkanje finančnih sredstev je sprejem zakona časovno vprašljiv. DIS je v stalnem stiku s komisijo za pripravo zakona.

Društvo izgnancev Slovenije je navezalo mednarodne stike s sorodnimi društvi v Evropi in organiziralo 6. junija 2009 prvi mednarodni kongres izgnancev in

beguncev, žrtev fašizma in nacizma v letih 1920-1945.

Žal smo priče tega, da se fašizem na novo oživlja. Tisti, ki smo preživeli strahote fašizma, tega ne smemo dvoliti. To je bilo tudi jasno povedano na kongresu. Člani KO DIS iz Maribora smo se kongresa udeležili s tremi avtobusi.

Glasilo Vestnik je pomemben vir informacij, posebej sedaj, ko nestrpnost čakamo na obravnavo in sprejem sprememb Zakona o žrtvah vojnega nasilja in sprejem zakona o poplačilu materialne vojne odškodnine. Naročite se na Vestnik!

Vsako leto ugotavljamo nedisciplino pri plačevanju članarine. Člani se ne držijo rokov za plačevanje ob naših dežurstvih, hkrati pa tudi mnogim, še posebej tistim iz oddaljenih krajev, pošiljamo položnice – bančne naloge za plačilo članarine in Vestnika. Člani društva lahko svoj delež obveznosti pokrivajo iz rente, ki so jo pridobili z dejavnostjo DIS. Ko bo prišlo ponovno do izpolnjevanja obrazcev za gmotno škodo, nas bodo tudi člani, ki zdaj ne plačujejo, zopet potrebovali ...

Vsi Odbori DIS delajo z veseljem, kolektivno, v prijateljskem vzdušju, predvsem pa brezplačno.

Jolanda Želj

Iz KO DIS Bizeljsko

Krajevna organizacija DIS Bizeljsko je dne 18. 12. 2009 izvedla 18. redni občni zbor. Članstvo se je zbralo ob 9. uri pri Balonovih v Beli Gorci - kmečki turizem. Ob 10. uri so se pridružili še vabljeni gostje in učenci OŠ Bizeljsko. Izveden je bil kulturni program. Sledil je občni zbor. Pozdrav je bil namenjen: županu Občine Brežice Ivanu Molanu, predsednici DIS Ivici Žnidaršič, dr. Maci Jogan, dramskemu igralcu Jožetu Logarju, častnemu občanu Ivanu Živiču, predsedniku KS Francu Kelharju, predsednikom sosednjih društev DIS, prisotnim

predsednikom organizacij ter društev v kraju, nastopajočim ter članom.

Po poročilu o delu domačega društva v času med zboroma je poročala o aktivnostih DIS predsednica Ivica Žnidaršič. Vsebinski prispevek o kočevskih Nemcih je podala dr. Maca Jogan. Soglasno je bila sprejeta Izjava za javnost o kočevskih Nemcih in soglasno je bila izrečena zahvala za aktivnosti mag. Francu Žnidaršiču, predsednici Ivici Žnidaršič in Zdenki Kaplan. Prisotni člani in gostje so podpisali in poslali zahvalno čestitko poslancu v DZ mag. Žnidaršiču.

Del gostov na občnem zboru KO DIS Bizeljsko. Na sredini Rok Kržan, predsednik KO DIS (18. 12. 2009) Foto: I. Ž.

Iz Krajevne organizacije Domžale

Kljub slabemu vremenu se je pred koncem leta 2009 veliko število članov in članic Krajevne organizacije DIS Domžale udeležilo občnega zbora in tradicionalnega druženja, ki so ga s svojo značilno glasbo popestrili glasbeniki Kulturnega društva Domžalski rogi, izgnanci pa so bili še posebej veseli domžalskega župana Tonija Dragarja, župana iz Občine Moravče Martina Rebolja, medtem ko je župana Občine Lukovica, Mateja Kotnika, zastopal Tone Habjanič. Glasnega aplavza sta bila deležna predsednica DIS Ivica Žnidaršič in poslanec v Državnem zboru mag. Franc Žnidaršič.

Občni zbor smo začeli s poročilom predsednika KO DIS Jožeta Kvedra, ki je poudaril, da je bilo leto 2009 še posebej uspešno in aktivno ter povabil vse prisotne, da se tudi v letu 2010 velikokrat srečamo pri posameznih aktivnostih. Zbrani so sprejeli tudi poročilo o financiranju v letu 2009 ter se seznanili s programom dela, v katerem so načrtovani izleti na Koroško in Ptujsko, izgnanci in izgnanke pa se bomo udeležili različnih slovesnosti

ob 7. juniju – dnevu izgnancev, prisotni bomo na spominski slovesnosti v Mauthausnu in na Rabu. Po pozdravih obeh županov in predstavnika Občine Lukovica je predsednica DIS Ivica Žnidaršič govorila o izvedbi prvega evropskega kongresa. Poslanec Državnega zbora RS mag. Franc Žnidaršič je predstavil svoja prizadevanja za uresničitev pravic žrtev druge svetovne vojne. Vsi govorniki so prisotnim izgnancem in izgnankam zaželeli predvsem veliko zdravja, sreče in zadovoljstva ter pohvalili delo društva. Zbrani so se z minuto tišine spomnili tudi vseh umrlih v letu 2009.

Nato je predsednica društva Ivica Žnidaršič občinam Domžale, Moravče in Lukovica izročila posebna priznanja za njihovo pomoč – tako pri delu krajevne organizacije kot pri aktivnostih pri obnovi nekdanjih hlevov v Brestanici, od koder je bilo v izgnanstvo odpeljanih največ Slovencev. Priznanje za uspešno delo je prejela tudi Krajevna organizacija Domžale.

Vera V.

Občnega zbora so se udeležili tudi poslanec mag. Franc Žnidaršič in župani Domžalam bližnjih občin.

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

Območna organizacija DIS Gornja Radgona

Na redni letni skupščini Območne organizacije DIS Gornja Radgona, ki je potekala v Domu starejših občanov, je bila osrednja pozornost namenjena poročilu o delovanju v minulem obdobju, sprejetju programa dela za naprej ter zlasti volitvam novih organov. Skupščine so se udeležili dobra polovica od 98 članov društva ter nekaj gostov, med njimi tudi predstavnik DIS Franc Križančič, podžupani občin Gornja Radgona, Apače in Radenci (Dušan Zagorc, Franc Pižmuht in Nada Žitek). Za predsednika so znova izbrali **Draga Mastinška**. V UO so izbrali še: Marijo Novak, Marijo Ravnikar, Jožeta Rotarja, Miro Škrilec, Milana Šafrana in Franca Tratnika, v NO pa: Franca Geriča, Nado Irgolič in Marto Holc.

Pred uradnim začetkom skupščine so si prisotni lahko ogledali tudi nadvse kakovostno razstavo likovnih del člana DIS **Marjana Drobca**, za kulturni program pa so poskrbeli učenci 8. in 9. razredov OŠ Gornja Radgona, kjer še posebej skrbijo za ohranjanje spomina na dogajanje med leti 1941 do 1945. Pod vodstvom Nataše Zemljčič in Nade Žitek so učenke zapele in recitirale nekaj pesmi, ki so segle v srca nekdanjih izgnancev. Odgovorni urednik časopisa Vestnik, Franc Križančič, je v pozdravnem nagovoru pohvalil radgonsko območno društvo izgnancev in obljubil, da se bo Društvo izgnancev Slovenije še naprej borilo za pravice izgnancev. Tako Križančič kot prisotna podžupana **Zagorc** in **Pižmuht** pa so še posebej poudarili pomen ohranjanja spomina na dogodke iz

2. svetovne vojne, kakšni se nikoli več ne bi smeli ponoviti. »Mladi rod moramo navduševati s takšno tradicijo zgodovine, kjer se resnica nikoli ne bi smela zmolčati,« so poudarjali. Direktor radgonskega doma starejših, mag. **Marjan Žula**, pa je izrazil zadovoljstvo, da gostijo tovrstna srečanja ljudi, ki so pretrpeli marsikaj grozovitega.

V daljšem poročilu o delu v preteklem letu je predsednik Mastinšek izrazil zadovoljstvo nad opravljenim, enako pa so se v razpravi strinjali tudi sami člani in članice, ki so ugotavljali, da so v veliki večini uredili naloge, ki so si jih zadali pred letom dni. Območno društvo izgnancev Gornja Radgona, ki združuje izgnance, begunce, ukradene otroke, prisilne delavce in druge žrtve vojnega nasilja ter tudi vse tiste, ki želijo sodelovati v društvu, je sicer bilo ustanovljeno pred devetnajstimi leti, 13. 12. 1991. V društvu, ki deluje na območju občin: Apače, Gornja Radgona, Radenci in Sv. Jurij ob Ščavnici je bilo v letu 2009 včlanjenih 99 članov. Drugo leto bo minilo že 70 let od izгона prvih izgnancev, letos pa se ti že 65-ic veselijo konca svoje golgotе.

Mastinšek je v poročilu omenil tudi, da so člani društva prav na dan zmage, 9. maja 2009, obiskali Celje, kjer so si ogledali Stari pisker, spominski prostor žrtev vojnega nasilja. Po ogledu muzejske razstave so obiskali Stari grad, ki je znamenita zgodovinska utrdba. Udeležili so se tudi I. evropskega kongresa izgnancev in beguncev žrtev fašizma in nacizma v letih 1941–1945. Na kongresu so sodelovale delegacije iz: Češke, Slovaške, Poljske, Ukrajine, Belorusije,

Navzoči so si ogledali razstavo Marjana Drobca

Rusije, Francije, Avstrije, Bosne in Hercegovine, Hrvaške in Srbije. Med drugim so obiskali tudi Cankarjevo spominsko hišo na Klancu, ki je dragocen kulturni spomenik sredi vrhniškega mestnega središča. Ker so izleti po domovini med članstvom zelo priljubljeni, so se odpravili tudi v Haloze. Osrednji cilj obiska je bil grad Borl, ki stoji na strmeh skalnem pomolu nad starodavnim prehodom čez reko Dravo. Grad je bil med 2. svetovno vojno zbirno taborišče, po vojni pa so ga preuredili v hotel. Vse preteklo leto so v društvu skrbeli za redno informiranje članstva o vseh pomembnih dogajanjih, zanimivih za žrtve vojnega nasilja.

Podobno kot lani, bodo izgnanci delali tudi v letu 2010, v ospredju pa je dan zmage,

ko bodo v soboto 8. maja obiskali enega izmed zgodovinskih krajev v Sloveniji. Prav tako se bodo spomnili prvih izgnancev, ki so bili izgnani v prvih dneh meseca maja 1941. Ob dnevu izgnancev, 6. junija, bomo organizirali obisk muzeja izgnancev na gradu Rajhenburg, v obnovljenih hlevih, ki jih ima Društvo izgnancev Slovenije v najemu. V soboto 28. avgusta bomo odšli na izlet po naših bližnjih krajih. Ogledali si bomo nekatere znamenitosti, konec dneva pa bomo namenili druženju. Med drugim je Mastinšek pozval člane, da se lahko za vsako pomoč obrnejo na vodstvo društva ali pa na Upravno enoto.

Besedilo in foto: O. B.

OBVESTILO KO DIS SEVNICA

Krajevna organizacija DIS Sevnica obvešča vse zainteresirane, da je naslov sedeža KO DIS spremenjen.

Naslov novega sedeža je: Krajevna organizacija DIS Sevnica, Športni dom Sevnica (pri bazenu), Prvomajska ulica 27 a, 8250 Sevnica. Uradne ure so vsako sredo od 9.00 do 10.00. Lahko kličete na telefon 07 81 88 020 ali na mobi 051 813 564 (od 12.00 do 13.00 in zvečer).

Vinko Zelezina,
predsednik KO DIS Sevnica

Letni zbor članov KO DIS Dole pri Litiji

Na lepo zimsko nedeljo smo se člani KO DIS Dole pri Litiji zbrali na rednem letnem zboru. Tudi tokrat v jedilnici šole na Dolah.

Zbora so se udeležili podpredsednik DIS **Albin Pražnikar**, župan Občine Litija **Franci Rokavec**, vodja šole na Dolah **Jožica Vrtačnik** in predsednik KS Dole **Mirko Brinovec**.

Začeli smo s kratkim kulturnim programom, v katerem je zapela Pevska skupina Izganci, potem pa sta nas s pesmijo presenetili še članici Hedvika in Martina.

Predsednica, tajnik in blagajničarka smo poročali o delu in poslovanju v preteklem letu. Sprejeli smo okvirni plan delovanja v tekočem letu; posebna pozornost bo namenjena starejšim in onemoglim. Pripravljeni pa smo pomagati

krajanom, ki so po dopolnitvi ZŽVN upravičeni do statusa žrtve vojnega nasilja in iz tega izhajajočih pravic.

Podpredsednik DIS Pražnikar je osvetlil nekaj aktualnih tem, s katerimi se ukvarja društvo (odzivi na kongres, priprava zakona za materialno odškodnino, omenil je krivice, ki jih dela vodstvo DESUS-a poslancu mag. Francu Žnidaršiču, dopolnitvah ZŽVN, zanimanju mladih za zgodovinska dejstva o izgonu Slovencev). **Predsednica KO DIS Marija Vresk** je poročala, da so poslali pismo s podporo mag. Francu Žnidaršiču in protest Karlu Erjavcu zaradi krivic, ki jih delajo poslancu Žnidaršiču.

Stane Kmetič

Občni zbor KO DIS Dole pri Litiji

Občni zbor KO DIS Tržič

Začetek leta 2009 je bil delaven. Pričeli so se namreč pogovori o naši največji prireditvi, o srečanju gorenjskih izgnancev. Pred tem smo imeli 6. 2. 2009 občni zbor naših članov, na katerem smo že zbirali prijave za udeležbo na prvem evropskem kongresu izgnancev in beguncev žrtev fašizma in nacizma. Ta je potekal 6. junija 2009 v Ljubljani. Za udeležence je bil organiziran avtobusni prevoz. Za uspešen potek kongresa in za odlično organizacijo zasluži vso pohvalo predsednica DIS **Ivica Žnidaršič**.

26. junija 2009 smo pripravili deveto srečanje gorenjskih izgnancev in njihovih svojcev. Prireditve organizira vsako leto druga krajevna organizacija. Letos je bila prvič v Tržiču, pri gostišču Koren pod Ljubeljem. Slavnostni govornik na prireditvi je bil mag. **Borut Sajovic**, župan Občine Tržič in poslanec DZ. Zbranim je spregovorila tudi predsednica DIS **Ivica Žnidaršič**. V kulturnem programu pa so sodelovali: Pihalni orkester Tržič, Moški pevski zbor DU, Sebastjan Meglič s harmoniko, Kajuhovo pesem je deklamirala Zofka Meglič, sodelovala pa sta tudi člana KUD Podljudelj.

Ker je bila organizacija takega srečanja velik zalogaj za naše društvo, sem se dolžan zahvaliti za pomoč Občini Tržič in županu pri organizaciji, vsem nastopajočim, svojemu odboru za opravljeno delo in sponzorjem, ki so nam na kakršen koli način pomagali.

30. junija 2009 je bila v Ljubljani programsko-volilna skupščina Društva izgnancev Slovenije 1941–1945, na kateri me je nadomeščal **Martin Krašovec**.

Redno spremljam vsa obvestila in sporočila od Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 in o vsem poročam na odboru Krajevne organizacije DIS.

V začetku decembra je bil poslan protest predsedniku stranke DeSUS zaradi

postopka proti mag. **Francu Žnidaršiču**, ki je veliko storil za okrepitev stranke DeSUS in za pravice izgnancev, žrtev vojnega nasilja, upokojencev in drugih. Podpiramo mag. Franca Žnidaršiča, ki se pogumno, odgovorno in odločno zavzema za uveljavitev pravic in kakovostno življenje vseh generacij.

V letu 2009 sem se udeležil dveh sestankov predsednikov gorenjskih KO. Koordiniranje je za obdobje enega leta prevzel predsednik KO DIS Radovljica.

V letošnjem letu bo Krajevna organizacija DIS Radovljica organizirala 10. srečanja gorenjskih izgnancev, njihovih svojcev in prijateljev, ki bo 8. maja 2010.

V letu 2009 smo se sestali šestkrat na sestankih upravnega odbora. Dogovarjali smo se o delu KO DIS, o pripravih za 9. srečanje gorenjskih izgnancev, o delu in aktivnostih DIS.

Kot vsako leto smo v začetku decembra povabili na novoletno srečanje vse člane in članice. Dobra volja in želja vseh je bila, da zdravi in zadovoljni pričakamo novo leto.

Obiskali smo tudi naše člane v domu starejših in jim s skromnimi darilci zaželeli obilo zdravja v novem letu. Nezdružno staranje in zdravstveni položaj naših članov in članic vsako leto nekoliko zmanjšata članstvo v naši krajevni organizaciji. Želim, da bi bilo teh primerov čim manj.

Tajniška dela so bila skrbno opravljena. Vsem članom odbora se za pomoč in opravljeno delo zahvaljujem.

Občnega zbora sta se udeležila tudi župan Občine Trzin in poslanec DZ **Borut Sajovic** ter predsednica Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 **Ivica Žnidaršič**.

Alojz Žabkar,
predsednik KO DIS Tržič

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

Občni zbor KO DIS Ljubljana Bežigrad

Ne 27. 2. 2010 smo se zbrali na 18. občnem zboru naše Krajevne organizacije. Našemu vabilu sta se odzvala tudi cenjena predsednica DIS **Ivica Žnidaršič** in predsednik ZB Bežigrad **Jože Hartman**.

Veseli me, da ste se občnega zbora v tolikšnem številu udeležili. Preden bomo začeli z dnevnim redom, nam bo zapel Partizanski pevski zbor.

V delovno predsedstvo predlagam za predsednika **Ivana Cerovška**, za zapisničarico **Marjano Vidmar**, za overovatelja zapisnika pa **Marijo Močnik** in **Jožeta Živiča**. Za verifikacijsko komisijo predlagam **Rudija Blasa** in **Jožeta Plazarja**.

Uvodno besedo je imel predsednik delovnega predsedstva **Ivan Cerovšek**, poročilo o delu pa je podal predsednik KO DIS **Maksimilijan Ferek**, ki je med drugim dejal: Na dan 1. 1. 2009 je bilo v naši KO DIS 269 članov, na novo je bil vpisan 1 član, svojcev imamo 25. V letu 2009 je umrlo 8 članov, odselila sta se 2 člana, izbrisala sta se iz članstva 2. Vestnik DIS prejema 205 članov. Spisek umrlih članov se vsako leto povečuje. Kot ste lahko videli, je v zadnji številki Vestnika s tem zapolnjena cela zadnja stran. Za mnoge žal ne izvemo pravočasno, da bi se lahko od njih spoštljivo poslovili.

Naša KO DIS ima dežurstvo na Upravi enoti (UE), Linhartova 13, soba 146, in sicer ob ponedeljkih od 16. do 18. ure.

Odbor naše KO DIS je imel vsak prvi ponedeljek v mesecu svoje sestanke, na katerih smo obravnavali tekočo problematiko in sprejemali ustrezne ukrepe. Reševali smo tekoče probleme, ki so nam jih posredovali naši poverjeniki. Vzpostavili smo stike s člani, katerim je bila potrebna pomoč. Iskali smo možnosti, kako bi preko poverjenikov dobili še boljše informacije o pomoči potrebnih članov, kar velja predvsem za tiste, ki ne prihajajo na naše občne zборе, in tiste, ki niso naročeni na Vestnik.

Naši poverjeniki obiskujejo nekatere naše člane na njihovih domovih in v domovih za starejše. Danes prosim prisotne za pomoč. Kdorkoli bi nam bil pripravljen pri tem pomagati, naj nam to sporoči po končanem občnem zboru. Veseli bi pa tudi bili, če bi se oglasili na naših sestankih, ki jih imamo vsak prvi ponedeljek. Vaše udeležbe bi bili resnično veseli! Prepričan sem, da bomo tudi mi, ki smo danes tukaj, kaj kmalu potrebovali pomoč koga, ki nas bo obiskoval, nas spodbudil

s kakšno lepo besedo, nam dal kakšno informacijo o delovanju društva in o vsem, kar se v naši državi dogaja in poplačilom vojne škode. Vsem poverjenikom in članom IO KO, ki opravljajo to humanitarno dejavnost, se iskreno zahvaljujem.

Veliko aktivnosti smo posvetili prvemu evropskemu kongresu izgnancev in beguncev 1920–1945, ki je bil v Hali Tivoli v Ljubljani. Vsem našim članom smo poslali vabila za ta kongres. Obenem smo jih tudi obvestili, da spomladanskega izleta ne bo, zato da bi se tega kongresa lahko udeležili v čim večjem številu.

Da je ta kongres doživel tolikšno odzivnost v Evropi in da so bili vsi referati prevedeni v slovenski jezik in tudi objavljeni v posebni knjižici ter opravljene druge dejavnosti ob samem kongresu, pa gre zahvala naši predsednici **Ivici Žnidaršič**. Prosim, zahvalimo se ji s krepkim aplavzom.

V prvi polovici lanskega leta je bil na TV Slovenija v treh delih predvajan dokumentarni film *Iznani Slovenci*. Dokumentarec smo si lahko ogledali. Prvi del je predstavil izgon, drugi del izgnanstvo in prisilno delo, tretji del pa vrnitev. Namen tega dokumentarca je bil in je, da prikaže našim mlajšim in tudi kasnejšim rodovom, predvsem tistim, rojenim po drugi svetovni vojni, grozote in trpljenje izgnancev in beguncev, saj o tem nič ne vedo.

Za ta dokumentarec je bilo potrebno zbrati veliko slikovnega gradiva in dokumentiranega materiala in resničnih pričevanj še živečih naših članov – izgnancev. S tem ni bilo malo dela, kar ve predvsem naša predsednica **Ivica Žnidaršič** in ji moramo biti za ves njen trud zares hvaležni.

Ne strinjamo pa se s člankom v Delu, ki ga je napisala Majda Mušič, ki prebiva sicer v naši krajevni skupnosti oziroma je naveden tak njen naslov, ni pa članica KO DIS Ljubljana Bežigrad. Zastavlja se vprašanje, če je sploh članica DIS.

V Ljubljani, v parku Mostec ob 65. letnici vrnitve iz izgnanstva bo osrednja prireditev KO DIS ljubljanskega območja. Vabimo vas, da se te prireditve udeležite v čim večjem številu. O datumu boste obveščeni v Vestniku DIS.

Kot vam je znano, se je proti koncu lanskega leta vodila gonja Karla Erjavca zoper vodjo poslanske skupine DESUS-a mag. Franca Žnidaršiča in poslanca Vilija Rezmana. Nad zamenjavo vodje poslanske skupine mag. Franca Žnidaršiča smo

Udeležba na občnem zboru KO DIS Bežigrad je bila kot vedno velika (27. 2. 2010)

bili ogorčeni. Naš odbor se je takrat sestel in o tem razpravljal. Ogorčeni smo poslali protestno pismo predsedniku DZ Pavlu Gantarju, takratnemu ministru Karlu Erjavcu in vsem članom poslanske skupine DESUS. Zahtevali smo, da naj prenehajo z napadi na omenjena poslanca. Spomnili smo jih, da so tudi s podporo članov DIS na obeh volitvah v Državni zbor dobili polno podporo ravno zato, ker je kandidiral za poslanca mag. Žnidaršič, ki je bil sam izgnanec. Ravno on je tisti, ki se je najbolj zavzemal za pravice izgnancev in tudi za pravice upokojencev. Prav zaradi tega je stranka DESUS dobila tolikšno podporo na volitvah. Stranka DESUS brez mag. Franca Žnidaršiča ni za nas več prava stranka. Trenutno nisem član nobene stranke. Če pa bi bil član DESUS-a, bi zaradi omenjenih dogodkov dobro premislil o njenem obstoju. Če pa bo sedaj že bivši minister g. Karel Erjavec še

v prihodnje predsednik stranke DESUS, bo ta stranka izgubila veliko zaupanja, kar se bo pokazalo tudi pri naslednjih volitvah v DZ Slovenije.

Za podporo se nam je mag. Franc Žnidaršič zahvalil in obljubil, da bo še naprej ostal zvest svojim načelom. Mi pa se mu zahvaljujemo za vso podporo in zavzemanje pri uveljavljanju naših pravic in mu obljublamo, da ga bomo podpirali pri njegovi nadaljnji odločitvi.

Čeprav smo že krepko zakorakali v leto 2010, pa dovolite, da vam vseeno zaželim obilo zdravja in sreče ter da se v prihodnjem letu spet vidimo.

Na zboru je KO DIS Ljubljana Bežigrad prejela priznanje DIS in spominsko listino kongresa.

*Predsednik KO DIS Ljubljana Bežigrad
Maksimilijan Ferek*

Občni zbor članov KO DIS Ravne

Zbor smo imeli 6. marca 2010. Povprečna starost naših članov je 76 let, od tega 27 % starejših od 80 let, zato ne moremo zahtevati velike udeležbe. Od gostov sta bila prisotna župan Občine Črna na Koroškem **Janez Švab**, ki nam je obljubil nadaljnjo podporo, in predstavnik Izvršnega odbora DIS **Marjan Špegelj**, ki je podal nekaj koristnih nasvetov za nadaljnje delo. Izročil nam je tudi brošuro Reka Drava joče.

Poudarek na zboru je bil o prvem kongresu izgnancev in beguncev 1941–1945, ki ga je lani v Ljubljani organiziralo Društvo izgnancev Slovenije pod vodstvom predsednice Ivice Žnidaršič. Kongres je doživel veliko pohval od domačih politikov, društev ter iz tujine. Namen je bil, da z nami povežemo tudi druge države, ki so bile žrtve genocidne politike fašistične

Italije, nacistične Nemčije in drugih držav pripadnic sil osi. V društvu menimo, da so te agresorske države dolžne poravnati vojno škodo in združeni v zahtevah bomo močnejši, kajti vojni zločini nikdar ne zastarajo. Hkrati želimo, da bi to najbolj tragično obdobje zgodovine ostalo živ spomin za vse čase.

Člane sem na zboru seznanil tudi o noveli zakona o žrtvah vojnega nasilja in oglasili so se nekateri s primeri, ki jih je bilo potrebno pojasniti. Prebral sem novoletno voščilo ter izraze hvaležnosti vsem, ki so podprli poslanca in izgnanca Franca Žnidaršiča, ki je od predsednika DESUS-a Karla Erjavca doživel številne pritiske, laži in poniževanje.

*Vlado Macur,
predsednik KO DIS Ravne*

17. občni zbor KO DIS Ravne na Koroškem. Prvi na levi član IO DIS Marjan Špegelj.

Občni zbor KO DIS Grosuplje

Ne 5. 3. 2010 so se člani Krajevne organizacije zbrali v gostišču Krpan na svojem 18. rednem letnem zboru. Predsednik KO DIS Anton Lisec je pozdravil goste in poročal o delu ter bodočih nalogah krajevne organizacije.

V imenu DIS in predsednice Ivice Žnidaršič je prisotne pozdravil **Karl Hribšek**. V zvezi z nedavnimi problematičnimi dogajanjem v stranki DeSUS je kratko pojasnil, da je v vlogi koordinatorja ljubljanskih KO DIS sklical njihove predsednike, da ocenijo stanje in sprejmejo ukrepe. Pred dobrim letom so se namreč sestali v enakem sestavu skupaj s predlaganimi kandidati za poslance v DZ na listi DeSUS, jih seznanili z delom in cilji DIS ter se dogovorili za aktivnosti v času priprav na volitve. Ugotovili so, da so svojo nalogo opravili več kot zadovoljivo, o čemer priča odličen rezultat na volitvah, od vodstva DeSUS pa so doživeli popolno razočaranje zaradi grobih in nedemokratskih postopkov proti vodji

poslanske skupine DeSUS mag. Franca Žnidaršiču, izgnancu in našemu zelo aktivnemu članu. Predsednik DeSUS ni zmozel toliko modrosti, da bi morebitna notranja nesoglasja oziroma različne poglede usklajeval po demokratični poti znotraj stranke, ampak je preko javnih občil z demagoškimi grožnjami izsilil odstop vodje poslanske skupine, brez navedbe argumentiranih razlogov.

Poslanec mag. Franc Žnidaršič je pojasnil dogajanja pri pripravi (oziroma zastoji) zakona o povračilu gmotne vojne škode ter zdravstveni in upokojenski zakonodaji, ki je v pripravi in je vanjo vložil veliko svojega dela. Prisotnim je zagotovil, da bo ne glede na dogajanja v poslanski skupini in otežene pogoje dela še naprej zavzeto deloval pri razreševanju problematike izgnancev, beguncev in upokojencev.

Karl Hribšek

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

Občni zbor KO DIS Ljubljana Šiška

Del gostov na občnem zboru KO DIS Ljubljana Šiška (18. 2. 2010)

Dne 18. februarja 2010 so se člani Krajevne organizacije Ljubljana Šiška, Medvode in Vodice v velikem številu zbrali v dvorani »Ljudski dom« v Šentvidu v Ljubljani na 18. rednem občnem zboru. Namen zбора je bil, da člani dobijo informacije o dogajanjih v preteklem letu, planu dela za naprej in odgovore na nekatera aktualna vprašanja, kot je poplačilo materialne škode, ter o pokojninski in zdravstveni zakonodaji, ki je ta čas v pripravi.

Uvodoma je pevski zbor Društva civilnih invalidov vojn »Mlada srca« občuteno zapel himno izgnancev in v nadaljevanju programa prijetno presenetil z izborom lepih ljudskih pesmi. Naša članica Marjanca Dobnikar je prebrala utrinek iz svoje, komaj pred mesecem izdane knjige »Poti moje mladosti«, ki govori o najtežjih trenutkih, ko je bila z družino pregnana iz domače hiše, in vrnitvi. Z opisom dogodka iz taborišča, ki ga je občuteno opisala naša članica Antonija Zalašček, ko so materi nasilno odvzeli otroke, se je marsikateremu udeležencu orosilo oko.

Nadalje je predsednik Krajevne organizacije **Karl Hribšek** pozdravil članice in člane ter številne goste. V poročilu o delu v preteklem obdobju je posebno poudaril:

- Svetovanje in pomoč članom vsak prvi četrtek v mesecu na UE Ljubljana Šiška in dosegljivost na telefon. Največ vprašanj se je nanašalo na zakon o poplačilu gmotne vojne škode in na pridobitev potrebnih dokumentov za dokazovanje,
- Aktivno smo sodelovali v pripravi in se množično udeležili prvega evropskega kongresa izgnancev in beguncev žrtev fašizma in nacizma v letih 1920–1945,
- Z izobraževalno redakcijo RTV Slovenija smo v okviru DIS aktivno sodelovali v realizaciji treh oddaj o izgonu Slovencev, ki so bile večkrat predvajane na televiziji. Film je bil dobro sprejet, bil preveden v nemščino in nagraden v Avstriji,
- V stranki DeSUS in poslanski skupini je v nasprotju z našimi pričakovanji prišlo do nedemokratskih metod in Karel Erjavec je izgubil naše zaupanje. Morali bomo temeljito premisliti o naših prihodnjih aktivnostih za doseg naših skupnih ciljev. Izganci in begunci zelo podpiramo mag. Franca Žnidaršiča.
- V preteklem letu je bilo v našo KO vključenih 407 članov, od tega jih je bilo 344 naročnikov Vestnika. Vključujejo se tudi mlajši družinski člani ter njihovi svojci.
- Lani smo organizirali izlete na Brione, Goli otok, Prekmurje in Sevnico, letos pa bomo šli na avstrijsko Koroško, Notranjsko z gradom Snežnik in na Dolenjsko na martinovanje. Ob dnevu

izgnancev se bomo udeležili srečanja v Mostecu.

- Na gradu Goričane planiramo postavitev spominskega obeležja izgnancem iz Gorenjske.
- Predsednica DIS **Ivica Žnidaršič** je poudarila pomen 1. evropskega kongresa in njegov odziv v Evropi. V decembru je bila delegacija DIS na razgovoru pri pravosodnem ministru in ponovno opozorila na nujnost sprejetja zakona o povračilu gmotne vojne škode. Predsedniku Krajevne organizacije ter Odboru je predala priznanji za nesebično in uspešno delo.
- Poslanec **mag. Franc Žnidaršič** je po pozdravu prisotnim zagotovil, da bo tudi v prihodnje zagovarjal pravice izgnancev in beguncev ter poudaril, da ga je pri poizkusu, da zakon o poplačilu gmotne škode spravijo v koalicijsko pogodbo, podprl samo Miran Potrč, predsednik stranke Karl Erjavec, ki je dal kar nekaj obljub, pa ne. Povedal je, da je minister Aleš Zalar predlog za sprejem zakona o poplačilu materialne škode že predložil vladi, sam pa je dosti dela vložil tudi v zakon o zdravstvu.
- Predsednica Združenja društev upokojencev Slovenije (ZDUS) dr. **Mateja Kožuh Novak** je po uvodnem pozdravu podprla naša prizadevanja za uveljavljanje naših pravic, zlasti ker je večina poslancev imuna za probleme upokojencev. Vabi nas, da se aktivno vključimo v novi projekt »Starejši za starejše«.
- Naša članica **Anka Tomineš** je prisotne seznanila s stanjem, postopki usklajevanja pokojnin glede na izplačane plače ter na problem vplačevanja prispevkov v pokojninsko blagajno. Pravice upokojencev se zmanjšujejo. Demografske spremembe zahtevajo reformo pokojninske zakonodaje, katere bistvena sestavina je podaljšanje delovne dobe ob upoštevanju delavčevega okolja. Kritično se je dotaknila tudi zakona o zdravstvu, ki je skrenil v napačno smer.
- Podpredsednik DIS **Albin Praznikar** je opozoril na dogajanje v stranki DeSUS ter nedemokratsko ravnanje vodje stranke zoper poslanca Franca Žnidaršiča.

Predsednik **Karl Hribšek** je ob zaključku poudaril, da so na usodni preizkušnji demokratska, pravna in socialna država, ki so temelj naše ustavne ureditve. Podpirali bomo tiste, ki pošteno razmišljajo in delajo, na volitvah pa bomo podprli le tiste, ki so že kaj naredili in katerim zaupamo.

Predsednik je še predstavil program dela, ki ga bo Odbor dopolnil s predlogi in stališči iz razprave.

Ob prigrizku je stekla beseda tudi med člani-prijatelji.

Z občnega zbora KO DIS Ljubljana Vič-Rudnik

Ker je Vestnik DIS naš časopis, ki obvešča, informira in tudi družijo, vas kar na začetku pozivam, da svoje obveznosti – plačilo članarine in prispevek za Vestnik – poravnate. S tem si boste ponovno zagotovili pravočasne informacije.

Področje KO Vič-Rudnik pokriva celotno bivšo občino Vič-Rudnik, to pomeni: sedanje občine Ljubljana, Škofljica, Velike Lašče, Brezovica, Dobrova, Horjul in Ig.

Po najnovejših podatkih je v našo KO DIS vpisanih 353 članov, v domovih počitka je nastanjenih 9 članov, umrlo je 15 članov, Vestnik prejema 276 članov.

Ker se naše vrste redčijo, prosim člane, da po svojih močeh preverjajo stanje v svojem območju in sproti javljajo zdravstvena stanja, morebitne premestitve v domove, in tudi o smrtih posameznih članov. Svoje pokojnika naprošamo, da o smrti čimprej obvestijo KO DIS, da se pogreba lahko udeležimo tudi s praporom, svojem pošljemo sožalno pismo, ime pokojnika pa objavimo v Vestniku.

6. junija smo se v Ljubljani udeležili mednarodnega kongresa izgnancev in beguncev, žrtev fašizma in nacizma. Kongresa so se udeležile tudi tuje delegacije. Društvo izgnancev Slovenije 1941–1945 je dalo pobudo za ustanovitev Mednarodnega odbora izgnancev in beguncev žrtev fašizma in nacizma v letih 1920–1945. Sprejeti so bili še mnogi drugi predlogi, ki jih je v svojem referatu predstavila predsednica Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 **Ivica Žnidaršič**, med drugim tudi, da bi Muzej slovenskih izgnancev na gradu Rajhenburg postal evropski muzej žrtev fašizma in nacizma. Vsi udeleženci kongresa so prejeli brezplačno brošuro s prevodi govorov vseh kongresnih delegacij.

Organizirali smo dva izleta: enega v Avstrijo, drugega v Belo krajino. V Avstriji smo obiskali Gosposvetsko polje in Vrbsko jezero, v Beli krajini pa si ogledali letalo iz druge svetovne vojne, gasilski muzej, na trgu v Metliki pa smo prisostvovali prireditvi Belokranjskega vigred.

Komisija za socialna vprašanja ima stike s starejšimi in bolnimi člani KO DIS. Obiskali smo starejše, v starosti 80 do 95 let, in tiste v domovih starejših občanov:

Iz programa dela za leto 2010

1. Težišče naših prizadevanj bo še nadalje podpora organom DIS za uveljavitev pravic do odškodnine za materialno škodo, ki so nam jo povzročili okupatorji med drugo svetovno vojno.
2. Največji poudarek bomo namenili organizacijski trdnosti naše organizacije in razvijali oblike dela, ki naj bi še bolj povezovali naše člane. Novi prostori društva na Tbilisijski 22a nam omogočajo opravljanje rednega dežurstva, neposreden stik s članstvom in redno informiranje članov o novostih iz društvenih aktivnosti.
3. Organizirali bomo različne oblike dela in s tem spodbujali članstvo za delovanje v društvu.
4. Čas prinaša vedno višjo starost naših članov. Zato bomo nadaljevali prizadevanja za vključevanje mlajših svojcev v naše društvo.
5. Posebno skrb bomo namenili izvajanju projektov za pomoč osamelim, ostarelim in invalidnim članom. Pri tem se bomo povezovali z vsemi ustanovami in organizacijami, ki lahko nudijo pomoč na strokovni ravni.
6. Spodbujali bomo zbiranje spominov, pričevanj, slikovnega gradiva iz časa izgnanstva za objavo v III. knjigi, ki jo pripravlja DIS.
7. Še naprej bomo aktivni, da bo postal Vestnik vsakemu članu najboljši informator o problemih in novostih v DIS.
8. Aktivno se bomo udeleževali vseh množičnih srečanj izgnancev in beguncev.
9. Za člane bomo organizirali prijetne izlete in se pri tej dejavnosti povezovali s sorodnimi društvi na ljubljanskem območju.
10. Po svojih močeh bomo dali svoj prispevek za dokončanje obnove grajskih hlevov v Brestanici.
11. Odbor naše organizacije se bo povezoval s KO DIS v Ljubljani zaradi usklajevanja aktivnosti na srečanjih na ljubljanskem območju.

Sprejeto na Občnem zboru KO DIS Ljubljana Vič-Rudnik
18. januarja 2010

na Bokalcu, v Horjulu, na Fužinah, Kozlezi in v Brežicah.

Tudi letos bomo v Mostecu organizirali srečanje ob dnevu izgnancev ljubljanskega območja in obeležili 65. obletnico vrnitve iz izgnanstva. O datumu boste obveščeni v Vestniku DIS.

Kljub krivicam, ki jih vodstvo DeSUS-a dela **mag. Francu Žnidaršiču**, verjamem, da bo mag. Franc Žnidaršič še naprej branil pravice upokojencev in nas izgnancev. Verjamem tudi to, da bo DIS sposoben uveljaviti naše zahteve za sprejem zakona o povračilu gmotne škode.

Dovolite mi, da se na koncu zahvalim vsem članom KO DIS Ljubljana Vič-Rudnik, ki nas spodbujajo pri našem delu, predsednici DIS **Ivici Žnidaršič** za njeno delo pri uveljavljanju naših pravic, nadalje Občini Škofljica in Občini Ig za dodeljena sredstva, ki smo jih porabili za obisk starejših in bolnih in tistih, ki prebivajo v domovih za starejše. Takih je bilo letos kar 20. Za današnjo pogostitev pa se moramo še posebej zahvaliti podjetju Promes Lavrica in gospodu **Aloju Vintarju**. Najlepša hvala moškemu pevskega zboru Barje za nastop na našem občnem zboru.

Iz srca se zahvaljujem vsem, ki ste mi ob mojem življenjskem jubileju izrekli toliko lepih želja za srečo in zdravje.

Občni zbor je vodil **Franc Molan**, ki je kot delovni predsednik podal stališče, da je velika škoda za stranko DeSUS, da je povzročila zamenjavo vodje poslanske skupine v DZ, ki jo je uspešno vodil mag. **Franc Žnidaršič**. Zato je bil tudi iz KO DIS Ljubljana Vič-Rudnik poslan protest predsedniku te stranke **Karlu Erjavcu**.

Na občnem zboru je bila navzoča tudi predsednica Zveze upokojenskih društev Slovenije **Mateja Kožuh Novak**, ki je dejala, da se v upokojenski organizaciji zavajajo pomena dela **mag. Franca Žnidaršiča** v Državnem zboru in da ga je ona vedno podpirala zaradi njegovih jasnih razprav in koristnih predlogov v DZ.

Na zboru je **Jožica Setnikar** prejela spominsko listino prvega evropskega kongresa, zahvalna odličja DIS pa **Franc Molan**, **Drago Maroša** in **Andrej Kežman**.

*Iz poročila predsednika KO DIS
Antona Naroglava*

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

Poročilo o delu KO DIS Trebnje

Delo KO DIS je bilo v preteklem letu uspešno. Upravni odbor naše krajevne organizacije se je sestel petkrat. Obravnaval je tekočo problematiko. Člani DIS Krajevne organizacije Trebnje smo se v letu 2009 udeležili prvega kongresa evropskih izgnancev, ki je bil 6. junija 2009 v Hali Tivoli v Ljubljani. Zahvaljujem se vsem našim članom, ki so se kongresa udeležili.

V aprilu smo se udeležili pohoda ob nemško-italijanski okupacijski meji od Murnc do Telč. Slabih 20 km smo prehodili v šestih urah. Kot vedno smo za starejše člane in obolele organizirali prevoz s kombijem in avtobusom. V juliju smo bili na pohodu od Telč do Bučke. V letu 2009 je bila redna letna skupščina DIS 30. 6. v Ljubljani in smo se tudi te udeležili.

Ob zaključku poročila se za vse požrtvovalno delo v imenu Krajevne organizacije DIS Trebnje zahvaljujem Izvršnemu odboru Društva izgnancev Slovenije, še posebej pa mag. Francu Žnidaršiču, predsednici Ivici Žnidaršič in Zdenki Kaplan, ki so tudi v preteklem letu pomembno prispevali k dobrobiti vseh izgnancev.

Hkrati so navzoči izrazili oster protest proti gonji Karla Erjavca do vdele poslanke skupine DeSUS mag. Franca Žnidaršiča in razočaranje nad člani Izvršnega odbora te stranke, ki so to dovolili.

Delovno predsedstvo na občnem zboru KO DIS Trebnje ter poslanec DZ mag. Franc Žnidaršič in mag. Ivan Gole (13. 2. 2010). Foto: I. Žn.

Na občnem zboru KO DIS je mag. Franc Žnidaršič razložil napade nanj in povedal, da si bo še naprej prizadeval za socialne in zdravstvene pravice upokojujencev in žrtev vojnega nasilja. Žal Karl Erjavec njegovih predlogov ni vedno podpiral in tudi ni podprl, da bi prišel zakon o gmotni škodi v koalicijsko pogodbo.

Glede pobud v Občini Trebnje pa se je treba zavzeti za vrtec, kulturni dom, kanalizacijo in izpolnitev 150 drugih sklepov, ki jih doslej v tej občini niso rešili.

Na zboru je govoril tudi mag. Ivan Gole in podprl razpravo mag. Žnidaršiča ter opozoril na veliko krivico, ki mu jo je storil Karl Erjavec.

Predsednica Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 Ivica Žnidaršič je podelila KO DIS posebno zahvalo, mag. Ivanu Goletu in mag. Francu Žnidaršiču pa priznanje DIS za vsestransko aktivno delo v društvu in prizadevanje za uveljavitev naših pravic. Mag. Franc Žnidaršič pa je za pomoč pri organizaciji prvega evropskega kongresa izgnancev in beguncev prejel tudi spominsko listino kongresa.

Zvone Duh,
predsednik KO DIS Trebnje

Zbor Krajevne organizacije DIS Trbovlje

Del gostov na občnem zboru KO DIS Trbovlje (11. 1. 2010)

Očnega zbora se je udeležilo presegljivo veliko članov, tako da je bila velika sejna dvorana Občine Trbovlje zasedena skoraj do zadnjega prostora. Predsednica Ljudmila Julijana Tolar je pozdravila udeležence in goste: Mileno Gole iz Uprave enote Trbovlje, podpredsednika DIS Albina Pražnikarja in predsednike sosednjih organizacij: Litije, Polšnika, Radeče, Hrastnika in Zagorja. Izrazila je vsem dobre želje za novo leto. Zbor je izvolil delovno predsedstvo, in sicer L. J. Tolar kot predsednico in E. Popovič in F. Kraševca kot člana.

Predsednica KO DIS Ljudmila Tolar je govorila o pomembnem dogodku, mednarodnem kongresu izgnancev v Ljubljani 1. 2009. Obžalovala je skromno udeležbo KO Trbovlje na tej prireditvi, še posebej zato, ker so slovenski izgnanci v relativnem smislu iztržili največ v Evropi. Milena Gole iz Uprave enote Trbovlje je podala nekaj statističnih podatkov. Zbor je nagovoril Albin Pražnikar in na kratko poročal o delu DIS. Sporočil je zboru pozdrave predsednice Žnidaršičeve, ki je obžalovala, da se zbora ni mogla udeležiti, poslala pa je dobre želje za uspešno delo. Pražnikar je povedal, da je prisostvoval seji odbora za delo, družino

in socialne zadeve DZ, kjer so ob podpori poslancev Franca Žnidaršiča in Vilija Rezmana podprli zahtevek za usklajevanje rent z rastjo pokojnin. Sprejet je bil kriterij za usklajevanje, in sicer v višini polovice od odstotka povišanja pokojnin. Prvo usklajevanje bo v februarju 2010. O vojni odškodnini za premoženje je še povedal, da je prejšnji minister na hitro pripravil osnutek zakona, ki je bil poslan vladi, da ga potem pošlje državnemu zboru. Ne prejšnja ne sedanja vlada pa tega še nista storili.

Tolarjeva je še povedala, da z DIS-a redno poročajo o svojem delu in o sodelovanju z državnimi organi, kar je poleg tega objavljeno v Vestniku.

Zbor je pozdravila predsednica KO Radeče. Zavzela se je za to, da bi člani plačevali članarino in Vestnik, ker je dragocen vir informacij. Poročilo o načrtih KO za delo v letu 2010 je podala Tolarjeva: od pobiranja članarine in plačevanja Vestnika, do sodelovanja pri pripravi zakonodaje, do pomoči posameznikom in skrbi za bolne in ostarele. Prisotni so se z minuto molka spomnili članov KO, preminulih v letu 2009.

Marjan Fabjan

Srečanje izgnancev KO DIS Litija ob 65. obletnici vrnitve v domovino

Letni občni zbor KO DIS Litija je bil 21. 1. 2010 ob 12. uri v gostišču Kovač v Litiji. Udeležilo se ga je 105 članov. Gostje so bili: **Ivica Žnidaršič**, predsednica DIS, **Albin Pražnikar**, podpredsednik DIS, **Maksimilijan Ferek**, član IO DIS, in **Franc Rokavec**, župan litijske občine, predsednik ZB **Mirko Kaplja** in predsednik društva DIS iz Zasavja in Trbovelj. Po mojem pozdravu je sledil kratek kulturni program z recitatorjem in gimnazijskim pevskim zborom.

Sledil je nagovor litijskega župana, ki je poudaril pomen naše krajevne organizacije in nam obljubil nadaljnjo podporo.

V svojem poročilu sem orisal prehojeno pot DIS za popravilo krivic izgnancem. Ob tem sem poudaril prizadevanje poslanske skupine DeSUS, zlasti poslanca mag. **Franca Žnidaršiča**. V državnem zboru si je vneto prizadeval za popravilo krivic in povračila vsaj delne gmotne škode, ki so jo izgnanci utrpeli med drugo svetovno vojno. Povedal sem, da sem razočaran nad

dogodki v stranki DeSUS in odnosom do tako prizadevnega poslanca v njej.

Po mojem poročilu je spregovorila predsednica DIS **Ivica Žnidaršič**. Pomembno je, občina in KO DIS dobro sodelujeta. Občina Litija je podpisala pismo o nameri za obnovitev taborišča v Brestanici. Zahvalila se je za udeležbo na prvem kongresu izgnancev v Ljubljani, ki ima številne pozitivne odmeve v Evropi. V zvezi z dogajanjem v stranki DeSUS je povedala, da dobivajo na sedež DIS veliko kopij protestov zaradi krivic, povzročenih mag. Žnidaršiču, in se zahvalila za izraženo podporo njegovemu dobremu delu v DZ in v stranki.

Na občnem zboru DIS v Litiji je med drugim rekel **Albin Pražnikar**: Vodstvo DeSUS-a je naredilo veliko napako, ko so terjali od vodje poslanske skupine mag. Franca Žnidaršiča, da odstopi. Zoper njega so začeli nastopati, ko je opozoril na nedemokratske postopke predsednika DeSUS-a. Ponovno je poudaril,

da so izgnanci, begunci in tudi veliko upokojujencev volili DeSUS zaradi ugleda in dela mag. Franca Žnidaršiča.

Podobno stališče sta v razpravi zavzela tudi **Marjeta Pešec**, predsednica KO DIS Zagorje, **Ljudmila Tolar**, predsednica KO DIS iz Trbovelj, in **Maksimilijan Ferek**, predsednik KO DIS Ljubljana Bežigrad.

Po finančnem poročilu sem naglasil, kako pomembno je, da vsi člani redno plačujejo članarino, da vključujejo nove člane v organizacijo in se udeležujejo skupnih prireditev in izletov.

Izvolili smo nov upravni in nadzorni odbor, ki se je obvezal, da bo zavzeto deloval. V svoj program v letu 2010 smo poleg rednih sestankov vključili druženja na izletu na Gorenjsko, Štajersko in Dolenjsko. Z obiski ostarelih in bolnih članov bomo nadaljevali. Priporočil sem udeležbo na izletu v kraje izgnancev v Nemčijo, ki ga je v Vestniku DIS razpisal DIS.

Navzoči so podpisali protest zaradi grdega odnosa do mag. Franca Žnidaršiča in ga poslali vodstvu DeSUS-a v Ljubljano. Navzoči so poudarjali, da je bil tudi poslanec DeSUS-a iz Litije izvoljen na račun mag. Žnidaršiča, zato je zelo

grdo, da mu je skočil v hrbet. Zato mu sporočajo, da ga ne bodo več volili. **Vinko Gabršek**, predsednik KO DIS Litija, je izrazil razočaranje nad tem, kar se dogaja v vodstvu DeSUS-a, tudi Jožku Godcu smo poslali protest, ker je terjal zamenjavo vodje poslanske skupine DeSUS mag. Franca Žnidaršiča. Poslancu Godcu smo sporočili, da ga ne bomo več volili.

Ob koncu se je predsednica DIS zahvalila za izjemno delo v vseh 18 letih obstoja KO. Meni pa je čestitala za 80-letnico in za ponovno izvolitev za predsednika KO Litija. Za čestitko in priznanje, ki sem ju bil vesel, sem se iskreno zahvalil.

Za zaključek je spregovoril še predsednik ZB **Mirko Kaplja**. Poudaril je dobro sodelovanje med društvoma in mi ob življenjskemu jubileju čestital.

Po zboru je sledilo prijateljsko druženje, ki je pokazalo lepe odnose med vsemi člani.

Vinko Gabršek,
predsednik KO Litija

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

Z občnega zbora KO DIS Globoko-Pišece

Ne 30. 1. 2010 smo imeli letno konferenco. Pričeli smo jo z lepim kulturnim programom. Bila je dobro obiskana. Udeležilo se je veliko članov in večina povabljenih. Naši gosti so bili predsedniki ali zastopniki sosednjih KO DIS (Brežice, Bizeljsko, Čatež, Kapele), zastopniki organizacij in društev iz naše KS. Zbora sta se udeležila tudi župan Občine Brežice **Ivan Molan** in poslanec Državnega zbora mag. **Franc Žnidaršič**. Veseli smo bili vseh gostov, posebne pozornosti pa je bil deležen naš poslanec **Franc Žnidaršič**. Navzoči so mu izrazili vse priznanje za njegova desetletja dolga prizadevanja v podporo upravičenih

zahtev izgnancev, saj si je močno prizadeval, da bi bila sprejeta vojna zakonodaja in z njo pridobljene določene odškodnine. Ne zdi se nam prav, da ni več vodja poslanske skupine, saj mu zaupa velik del starejše populacije in izgnanci seveda med njimi. Obsojamo razmere, ki so nastale v DeSUS-u, in mislimo, da bodo slabo vplivale na izide naslednjih volitev.

Pregledali smo opravljeno delo, izrazili zadovoljstvo, da smo končali dela pri naši stalni razstavi in si načrtali delo za tekoče leto.

Ljudmila Petan,
predsednica KO DIS Globoko-Pišece

Komorna zasedba Glasbene šole Brežice

Obujali smo spomine

Naša KO DIS Jesenice sega od Rateč do Rodin. Ker so člani vedno starejši, smo se jim približali tako, da smo v Kranjski Gori, v Žirovnici in na Jesenicah organizirali okrogle mize na temo spomini na moje izgnanstvo. Udeleženci, ki so prišli na srečanje, so imeli pripravljene svoje zgodbe in slike iz izgnanstva. Na Jesenicah je srečanje potekalo v organizaciji upokojencev, kjer je moderatorica spraševala le štiri goste o njihovih spominih.

Naši člani so se spominjali najbolj krutih doživetij v času izgnanstva, pa tudi dogodkov, ki so jih v hudih časih nasmejali, razvedrili ali raznežili. Ker zgodbe, ki pripovedujejo o človeškem trpljenju, ki ga povzroči prav človek, in posledično o razvrednotenju človekovega dostojanstva, ni nikoli preveč, smo se odločili, da bomo zgodbe zbrali in jih izdali v knjižni obliki. To je eden od naših večjih projektov za leto 2010.

Slava Biček

Srečanje izgnancev Kranjska Gora – »Obujanje spominov« 24. 11. 2009

Jesenski izlet na Pohorje do Osankarice

Območna organizacija DIS Žalec je v oktobru pripravila izlet članov in svojcev na Pohorje. Zanimanje je bilo izredno, saj sta na pot odpeljala dva avtobusa. Iz Žalca so se izletniki odpeljali mimo Celja do Zreč, kjer so si ogledali tamkajšnje zdravilišče.

Naslednja postaja je bil kmečki in izletniški turizem Smogavc v Gorenju nad Zrečami. Pod cesto so se na velikih pašnikih pasle črede krav, v daljavi so se videla večja naselja v Celjski in Konjiški kotlini. Pot smo nadaljevali mimo Rogle, turističnih objektov in cerkve do Peska, kjer nas je pozdravil pravi snežni metež.

Nato smo se odpeljali proti osrednji postaji izleta, do spomenika na Osankarici. Nekateri so ostali v domu in prisluhnili razlagi o znameniti bitki, drugi smo krenili po gozdu do spomenika. Stopinje so šumeče tlačile odpadlo listje, skozi golo drevje je stekleno gredo sonce. Snežni metež je že pojenjal. Pri spomeniku borcev padlega Pohorskega bataljona smo prižgali svečo in se poklonili spominu herojev, ki so sredi pohorskih gozdov doživeli strašno bitko in izgubili življenje.

Z Osankarice smo se zapeljali po lepem Pohorju in se med urejenimi kmetijami in počitniškimi hišicami spustili v dolino mimo Oplotnice do Slovenske Bistrice. V Kleti Bistrica smo imeli degustacijo dobrih vin, ki so požegnana tudi z blagoslovom slovenske cerkve. Zaključek je bil v kraju Morje pri Papežu! Si lahko predstavljate, da je med Slovensko Bistrico in Mariborom sredi ogromnih vinogradov kraj z imenom Morje, tam pa ima veliko turistično kmetijo družina Papež. Zato ni čudno, da smo se veseli in pojoči pošalili, da se redko zgodi, da bi bili na morju pri papežu! Nam se je.

Med vožnjo domov je odmevala pesem, potniki pa so si tudi pripovedovali spomine na vojne dni. Predsednik OO DIS Žalec **Ciril Blagotinšek** je bil nadvse zadovoljen: »Čeprav so naši člani vsako leto starejši, se potrudimo, da pripravimo tak izlet, da se ga lahko udeleži čimveč članov. Sami ste videli, kako so bili zadovoljni in sploh se jim niso poznala leta, utrujenost in morda bolezen.«

Vsi skupaj smo si na lepem izletu nabrali veliko dobre energije, ki jo bomo lahko, dragoceno izkoristili.

Tone Vrabl

Občni zbor KO DIS Dobova

Na povabilo so se odzvali: poslanec mag. **Franc Žnidaršič**, **Alojz Rupar**, član IO DIS, predsednik sveta KS Dobova **Miha Boranič**, častni občan Občine Brežice **Ivan Živič**, prvi predsednik DIS **Vlado Deržič**, ravnateljica OŠ Dobova **Ivana Baškovič**, predsedniki in predstavniki KO DIS iz občine Brežice in predsedniki društev iz KS Dobova.

Pričeli smo s pozdravi navzočih članov in gostov ter čestitali vsem ženam za 8. marec, »dan žena«. Ker smo v lanskem letu izgubili 23 članov, smo te počastili z enominutnim molkom.

Kulturni program je pri nas tradicija. Nastopili so: MePZ KD Zvezda Dobova in dva recitatorja. V KD Franc Bogovič Dobova smo odprli likovno razstavo.

Leta 1990 smo na dobovski krajevni praznik, poimenovan Dan izgnancev, organizirali veliko proslavo ob 45-letnici vrnitve iz izgnanstva in 70-letnici Gasilske pihalne godbe, ki je bila tudi izgnana v Nemčijo. Ob pripravah na to proslavo je Franc Šetinc predlagal Vladu Deržiču, da se ustanovi DIS. S to idejo je navdušil tudi mene. V dopoldanskem času pred proslavo sem sklical dobovske izgnance v dvorano DU Dobova-Kapele. Bil sem presenečen nad velikim odzivom. Kot sklicatelj sem bil tudi predsedujoči. Zraven sta sedela Franc Šetinc in Adolf Bibič. Predlagan in izvoljen je bil pripravljalni odbor, in sicer Franc Šetinc, Adolf Bibič in Franc Slabič iz Ljubljane, Vlado Deržič iz Čateža, Terezija Kramer in Branko Bogovič iz Dobove ter Karel Pinterič iz Mosteca. Deset Dobovčanov sem moral pripeljati na sodišče, da so overili podpise. O vsem drugem, kar se je dogajalo ob ustanovitvi DIS na gradu Rajhenburg 1991. leta, pa ste bili seznanjeni.

Žalostno je, ko se ozreš nazaj in prešteješ, koliko nas od 1992. leta manjka. Ko smo pričeli zbirati potrdila za uveljavitev statusa, nas je bilo v Dobovi krepko čez 750, danes pa nas je članov s statusom

samo 337 in 81 članov, ki nimajo statusa izgnanca ali begunca. Društvo je v preteklih letih doseglo veliko, in to samo z nadpovprečnim prizadevanjem in delom predsednice Ivice Žnidaršič.

Največje delo je za nas opravil poslanec mag. **Franc Žnidaršič**, ki je bil gonilna sila in predlagatelj novel ZŽVN in Zakona o odškodninah za fizično in psihično trpljenje in za umrle starše.

Ko je v DeSUS-u postal predsednik Karl Erjavec, se je ta želel znebiti mag. Franca Žnidaršiča, ker je neprikrito izkazoval svoje prepričanje. Nič ni pomagalo, da je bil mag. Franc Žnidaršič najbolj dejaven v poslanski skupini, pri vseh zadevah zdravstvenega, pokojninskega in socialnega varstva in pravic, ne samo za izgnance.

Mag. **Franc Žnidaršič** se je v svojem govoru dotaknil problemov, ki težijo našo vladu. Tudi o zdravstvu in zdravstveni reformi smo slišali njegovo stališče strokovnjaka zdravnika, ki je celotni delovni vek prebil v beli halji.

Pozdrave predsednice je sporočil **Alojz Rupar** in izročil **spominsko listino**, ki jo je DIS podelil ob prvem evropskem kongresu izgnancev in beguncev žrtev nacizma in fašizma v letih 1920–1945. Izgnanci iz Dobove smo se kongresa udeležili polnoštevilno.

Predsednik KS Dobova **Miha Boranič** je poudaril naše skupno dobro sodelovanje in nam obljubil pomoč še za naprej. Ravnateljica OŠ Dobova **Ivana Baškovič** pa nas je pozvala, da se vključimo v projekt osnovnošolcev o poznavanju starih običajev in dobovske govorice.

Informacijo o izvajanju novel ZŽVN in o zakonu o gmotni škodi je povzel predsednik KO DIS Dobova, bolj podrobno pa ju je pojasnil poslanec mag. **Franc Žnidaršič**.

Po končani konferenci je za dobro razpoloženje poskrbel duo Nostalgija.

Branko Bogovič,
predsednik KO DIS Dobova

Na občnem zboru KO DIS Dobova je bilo veliko članov DIS, med njimi tudi poslanec mag. **Franc Žnidaršič** in predsednik organizacijske komisije pri IO DIS **Alojz Rupar**

. Spomini in pričevanja članov DIS .

Mladi premalo vedo o zgodovini

Člani in članice Krajevne organizacije Društva izgnancev Slovenije na Bizeljskem, zbrani na občnem zboru 18. 12. 2009, smo sprejeli naslednje sporočilo za javnost:

Z zaskrbljenostjo spremljamo sprevračanje zgodovinskega dogajanja, ki v Sloveniji poteka že skoraj dve desetletji in katerega cilj je, narediti žrtve iz tistih, ki so sodelovali pri iztrebljanju slovenskega naroda v času druge svetovne vojne. V ta okvir sodijo tudi različna prizadevanja za oblikovanje predstave o tragični usodi kočevskih Nemcev. Občasna sporočila v množičnih občilih enostransko in z veliko naklonjenostjo odkrito ali prikrito obravnavajo kočevske Nemce kar kot žrtve maščevanja Slovencev ali preprosto komunističnega režima. Javnost pa praktično nič ne izve o tem, zakaj in kako je prišlo do preselitve kočevskih Nemcev S Kočevskega in kaj so počeli do konca osvoboditve slovenskega ozemlja.

Iznanci od leta 1941 do 1945 z Bizeljskega želimo dopolniti enostransko podobo o usodi kočevskih Nemcev na Slovenskem in širši javnosti v bistvenih potezah predstaviti tisti del dogajanja, ki je v sodobnosti pogosto neviden. Usode kočevskih Nemcev ni mogoče ločiti od procesov iztrebljanja slovenskega naroda, ki so bili sistematično načrtovani že pred nemško zasedbo slovenskega ozemlja in organizirano izvajani po okupaciji aprila

1941. Kočevski Nemci so namreč že pred in po zasedbi skoraj v celoti prisluhnili sporočilu, da jih Hitler kliče »nazaj v raj«, in potem v rajhu mnogostransko uresničevali Hitlerjev ukaz »Naredite mi to deželo zopet nemško!«, ki ga je izrekel 26. aprila 1941 v Mariboru. Tega dne se je Hitler tudi srečal s kočevskimi Nemci in jim obljubil, da se bodo že jeseni 1941 preselili v izpraznjeni prostor ob Sotli in Savi.

Z Bizeljskega je bilo v enem dnevu, 11. novembra 1941, izgnanih 3.011 ljudi. Skrajno surovo so jih zgodaj zjutraj tistega dne nemški vojak spodili z domačij. V pol ure so morali vse zapustiti: domačije, živino, ves pridelek; s sabo so smeli vzeti le to, kar so lahko nesli. Kot živino so jih najprej odpeljali v Rajhenburg (Brestanico), kjer so dobili številke, potem pa v živinskih vagonih v različna nemška taborišča. Podobno tragično izganjanje je v začetku novembra potekalo tudi v drugih krajih Obsotelja in Posavja.

Obremenjeni z bolečino izгона, potisnjeni na raven podljudi, zasramovani, policijsko in vojaško nadzorovani, kaznovani, živeči v bednih taboriščnih razmerah, so bili izgnanci poceni, suženjska delovna sila za nemški imperij in zastonjski material za različne medicinske poskuse.

Takoj po izgonu večine slovenskega prebivalstva so se v izpraznjena naselja začeli skrbno organizirano naseljevati kočevski

Nemci v skladu s sporazumom med Hitlerjem in Mussolinijem. Že 15. novembra je iz Kočevja odpeljal prvi od 135-ih vlakov, ki so do 22. januarja 1942 omogočili prostovoljno preselitev več kot 95 % kočevskih Nemcev (od skupno 12.498). Ta preselitev ni bila niti približno primerljiva z izgonom Slovencev, saj so bili za preseljevanje Nemcev zagotovljeni zelo ugodni pogoji: svoje nepremičninsko imetje so prodali italijanski družbi Emona, s preselitvijo so počakali, da so pobrali letino in spravili pridelek, njihova kulturna dediščina je bila pred odselitvijo popisana in delno tudi zbrana. Da se ne bi izgubila sled za njihovim večstoletnim bivanjem na Kočevskem, je bila predvidena ustanovitev muzeja (v Brežicah) nemške kulture in življenja Nemcev na Slovenskem. K dejanski izgubi sledi pa je prispevala predvsem italijanska vojska, ki je poleti in jeseni 1942 požgala in porušila večino vasi. Vendar so v tem času kočevski Nemci že bili na boljšem v Obsotelju in Posavju, saj je vsaka nemška družina dobila na razpolago zemljišča in stavbe treh slovenskih družin. Cilj novih naseljencev je bil utrjevati nemštvo in zagotavljati trdnost nemške meje. Na domačije slovenskih izgnancev so se Nemci namreč naseljevali kot na svoje pod geslom »heim ins Reich« (domov v rajh). V času okupacije so se mnogi tudi ustrezno borili proti »partizanskim banditom« kot pripadniki polvojaških formacij vermanšafta in tudi v SS-vojaških enotah.

Proti koncu vojne so se nemški naseljenici z vsem premičnim premoženjem, z vozovi in vlaki umikali proti Avstriji. Gledano z njihovega vidika in glede na dejansko skrajno težke razmere ob koncu vojne je to bilo tragično dogajanje. Vendar so še pravočasno poskrbeli za dodatno tragiko slovenskih izgnancev, saj so pred odhodom namerno uničevali njihovo nepremično premoženje. Slovenski izgnanci so se po dolgotrajnih in napornih poteh, ki so trajale tudi več mesecev, vračali na izropane domove. Tako so bili slovenski izgnanci dvakratno oropani: najprej izgnani, oropani človeškega dostojanstva in vseh dobrin, in vrnili so se na izropane domačije.

Tragika kočevskih Nemcev je torej v tem, da so se slovenski izgnanci vrnili, oziroma, da ni zmagala Nemčija. Poveličevati individualne žalostne usode kočevskih Nemcev in objokovati njihovo uničeno kulturno dediščino, ob tem pa molčati o njihovem skrajno nekulturnem in uničevalskem protislovenskem delovanju je za izgnance žaljivo in nesprejemljivo. Zato takšna prizadevanja obsojamo in pričakujemo, da se usoda kočevskih Nemcev ne bo razlagala le kot tragična posledica slovenskega življa, temveč predvsem kot posledica sistematičnih teženj nacistične Nemčije, da dokončno iztrebi slovensko prebivalstvo.

*Za udeležence zbora
Rok Kržan*

Božič v taborišču

/Odlomek iz knjige Jakoba Galičiča Oropani brezskrbne mladosti/

Proti koncu leta 1943 je vodja taborišča postajal vse bolj histeričen in zadirčen, kar je bilo slišati tudi iz Hitlerjevih govorov po radiu. Takrat so poznavalci znali povedati, da na frontah Nemcem ne kaže nič dobrega. Vodja taborišča je ob vsakem apelu vse bolj kričal in grozil tistemu, ki bi pokazal kakršno koli nepokorščino. Tudi bombardiranje se je še stopnjevalo. Nas šolarje je učiteljica pripravljala na božično praznovanje prav tako z nekakšnim zanosom, saj smo se morali naučiti deklamirati in zapeti skupaj nekaj božičnih pesmi in pa tiste bojne o nepremagljivi Nemčiji. Tudi božično drevo smo postavili in ga okrasili. Tisti večer smo morali vsi priti v jedilnico, da so tudi drugi lahko prisostvovali našemu nastopu, ki je poveljeval Nem-

čijo. Le uvodna pesem je bila Sveta noč, blažena noč ..., ki jo je (in seveda tudi večji del drugih pesmi) na klavirju spremljala učiteljica, vmes pa smo deklamirali. Meni je ostal v spominu moj nastop, in to kitica, ki je bila posvečena mojemu očetu. »Mein Vater, du hast die Fahne getragen im Krieg. Trag sie noch weiter bis zu dem Sieg!« (V prevodu: »Moj oče, ti si ponesel zastavo v boj. Ponesi jo tudi naprej do zmage!«) Z mamom sva pozneje razmišljala, da verjetno ni bilo naključje, da sem prav jaz deklamiral to pesem.

Zaradi bombardiranja so bile tudi zveze z vlakom pogostejše prekinjene in so obiski tistih, ki so delali v bolj oddaljenih mestih, postajali vse redkejši, tudi pošta in paketi od doma so postali prava redkost. V taborišču se je to poznalo tudi pri

hrani, v zimskem času pa še toliko bolj, ker matere niso hodile delat na kmetije, od koder so nam otrokom prinašale kakšen kos ali pa le kosček kruha, odvisno od gospodinje posamezne kmetije.

Bližala se je pomlad 1944, ko je pri apelu vodja taborišča kričal in razbijal po klavirju, pred katerim je običajno stal. Kričal je, da se morajo velike nemške enote zadrževati v banditski Jugoslaviji in Sloveniji, od koder smo mi, ki bi jih firer sicer lahko poslal na druge pomembne fronte. Moja mama, ki se včasih ni mogla zadržati ob ponižujočem in nesramnem govorjenju Nemcev čez vse druge narode, le svojo arijsko raso so povzdigovali v nadjudi, je na kratko odvrnila, da jih ni nihče klical na pomoč in da bi bili veseli, če bi zapustili našo državo. Vodja taborišča je kar poskočil, ko je slišal te besede: »A tako, vi si upate očitati našemu firerju, da ni do-

ber strateg, da naj bi bil dopustil, da se širi komunizem po Evropi! Povedal sem večkrat, da za nepopoljšljive nasprotnike obstajajo tudi strožja taborišča.« Takoj je zaključil apel, mami pa je ukazal, da naj jutri ne gre delat, ampak ostane v taborišču. Kaj vse je mama doživljala tisto uro po apelu, je včasih pozneje pripovedovala, si ne morete predstavljati. Povsem je otopela, kar sem opazil samo jaz, ki sem njeno stisko najbolj čutil. K sreči pa je naključje hotelo, da je ta huda stiska trajala samo eno uro, ker je medtem prišel ukaz, da se mora celo taborišče preseliti že prihodnji dan, zato naj se pripravimo že danes. Mama ni mogla skriti veselja, ko je ugotovila, da velja to tudi zanj. Pokazalo se je, da smo bili razdeljeni v več skupin, od katerih je šla vsaka drugam.

Jakob Galičič

Minevanje

Dragih mrzli so grobovi,
njih spomin požira čas,
večni so to njim domovi,
čuje se le vetra glas:

»Lakota in smrtni streli
so zatrli hrepenenja,
mlada jim življenja vzeli,
dom preljudi, rek šumenja.«

Tu na marmor so vklesana
njih imena v opomin,
da za nas je to še rana,
grenka, kakor sam pelin!

Mladi, ne pozabite na mrtve,
saj za dom so dali vse:
to bile so strašne žrtve,
radi njih svobodni ste!

V nas, ki danes še živimo,
draži v naših srcih spe:
zdaj ko njih spomin budimo,
slike njih spet ožive.

V tuji zemlji njih kosti
vse raztresene trohniijo:
saj za njih planin več ni,
ptički jih več ne budijo!

Vosek sveče se topi,
kakor v času nam življenje:
mladi smo nekoč bili,
zdaj nas strlo je trpljenje.

Franc Živič

OBVESTILA

KNJIGA JAKOBA GALIČIČA OROPANI BREZSKRBN MLADOSTI

V samozaložbi je član DIS Jakob Galičič izdal knjigo na 151 straneh Oropani brezskrbne mladosti, v kateri opisuje svojo mladost in tudi življenje v izgnanstvu. Knjigo lahko naročite pri KO DIS Radovljica, telefon 040 352-462.

KNJIGA FRANCA ŠETINCA OTROK BREZ OTROŠTVA

Založba Viharnik je izdala knjigo Franca Šetince Otrok brez otroštva: Šlezjske zgodbe. Knjiga je bila predstavljena ob slovenskem knjižnem sejmu v Ljubljani novembra 2009.

V knjigi avtor opisuje svoje izkušnje v izgnanstvu in izživljanje nad slovenskimi ljudmi na suženjskem delu in hrepenenje po domači zemlji.

PESNIŠKA ZBIRKA FRANCA ŽIVIČA

Krajevna skupnost Globoko in Kulturno društvo Franc Bogovič Dobova sta organizirala predstavitev druge pesniške zbirke člana DIS Franca Živiča. Na predstavitvi so sodelovali Ljudski pevci iz Globokega, učenci glasbene šole in člani literarne sekcije Beseda. Moto pesniške zbirke je: »Dom je naša domovina, v njem preživljamo svoj vek, tu najlepša je krajina, tu je naš globoški svet.«

. Jubileji - Jubileji . Jubileji . Jubileji .

101 leto Marije Ajster

Marija iz Krškega je praznovala 101 leto

Marija Ajster je pred dnevi praznovala svoj 101. rojstni dan. Ob zavidljivem jubileju ji iskreno čestitamo.

Pred 101 letom se je Mariji in Francu Bratanič iz vasi Bukovšek pri Brežicah kot drugi otrok rodila hčerka Marija. Leta 1933 se je Marija poročila s Francem Ajstrom. V srečnem zakonu se jima je rodilo pet otrok. Leta 1941 je bila družina izgnana v nemška taborišča.

Nepozabnih vojnih dogodkov se Marija spominja, kot bi se vse dogajalo pred nekaj leti. Številno družino so vsa štiri leta selili iz taborišča v taborišče.

Leta 1945 so se vrnili domov. Domačija je bila opustošena.

Marija je v svoji visoki starosti še vedno dobrega zdravja, vedrega duha in zdravega razuma.

Izgnanci KO DIS Krška vas

Marija Dovjak – 100-letnica

Mariji Dovjak sta ob rojstnem dnevu čestitala Marjan Molan in Jože Obrč

Na idiličnem robu gozda, v Brezju 9 pri Raki, je v ponedeljek 1. marca praznovala svoj 100. rojstni dan Marija Dovjak.

Slavljenka je prva članica KO DIS Raka, ki je dočakala polno stoletje.

Otroška leta je kot osmi otrok skromno preživljala v 13-članski družini na Brezovem pri Studencu, kjer sta jo že zgodaj spremljala delo, saj ji je mati umrla pri devetih letih, 14 let pa je skrbela za bolnega očeta. Malo pred 2. svetovno vojno se je poročila z Alojzom Dovjakom. Z nekajmesečnim otrokom je morala družina oditi v izgnanstvo v Nemčijo, kjer se je rodila še hčerka Mici.

Marija je do nedavnega še vedno poskrbela za gospodinjstva dela, rada je kuhala in brala.

Ob praznovanju častitljivega 100. rojstnega dneva je z veseljem sprejemala čestitke.

Marjan Molan, KO DIS Raka

Vera Brumen – 100-letnica

Vedrost pomaga k dolgemu življenju. Naša izgnanka Vera Brumen je 30. avgusta 2009 praznovala 100 let življenja. Taborišče je preživljala v času II. svetovne vojne pod italijansko oblastjo.

Ob njenem jubileju so jo v Domu upokojencev Ptuj obiskali Jože Križančič, Greta Vaupotič, Marija Gnilšek in Irena Podhostnik.

Kljub številnim nesrečnim dogodkom se Vera Brumen spominja tudi lepih iskric

v svojem življenju. Ostala je vedra, nasmejana in izredno vitalna. Rada je imela svoj poklic učiteljice na osnovni šoli. V smehu je povedala, da bi se še rada razdajala otrokom, kot v tistih lepih časih.

Po prijetnem kramljanju smo ji srčno stisnili roko z željo, da bi takšna ostala še mnogo let.

KO DIS Ptuj

Neža Blatnik praznovala 99 let

Na sliki slavljenka Neža, predsednik KO Alojz Rupar in članica KO

30. 11. 2009, na njen rojstni dan, ko je praznovala svojih 99 let, smo Nežo Blatnik, našo najstarejšo članico KO DIS Boštanj, obiskali na njenem domu na Konjskem.

Leta 1941 je njihova družina in veliko sosedov pobegnilo na italijansko območje, da ne bi bili izgnani v nemška taborišča. Do konca vojne so bivali v Stari Cerkvi pri Kočevju. Sedaj živi doma, skupaj s svojim sinom in njegovo družino. Vedno je dobro razpoložena, nasmejana in vesela obiskov.

Jubilantka Terezija

Terezija Mežič iz Malega Podloga je 4. decembra 2009 dopolnila častitljivih 95 let. Ob tem prazniku so jo obiskali predstavniki KO DIS Leskovec: Slavka Vrhovšek, Anica Baznik in Franci Žičkar. Gospa Terezija je še vedno zelo bistra, lepo urejena in pripravljena za pogovor. V svoji družini se počuti lepo in je zadovoljna. Ob slovesu smo ji obljubili, da jo čez 5 let – ob njeni 100-letnici – zopet obiščemo.

Zdenka Žičkar

Jožefa Knez praznovala 90 let

Jožefa Knez s šopkom, na desni Alojz Rupar, nečakinja Joža Gole, na levi sorodnika.

Našo članico Jožefo Knez smo za njen rojstni dan obiskali v domu starejših občanov v Ljubljani.

Rodila se je v kraju Koludrje pri Šentjanžu. Ko se je pričel izgon Slovencev v nemška taborišča, je njena družina pobegnila na italijansko območje. Hiša v Krmelju, v katero so se naselili, je bila kmalu po njihovem prihodu porušena, zato so morali zopet drugam.

Jožefa Knez se zelo dobro drži. Z našim obiskom smo jo zelo presenetili, razvil se je prijeten klepet.

Marija Novak – 90-letnica

90. rojstni dan Marije Novak. Od leve strani: Branko Volčanjšek, Karl Levak, Ivan Haler, slavljenka Marija Novak in Zofija Kos Godec.

Marija Novak, članica KO DIS Artiče, je bila rojena 20. 11. 1919. Otroštvo je preživela v

Dečnem selu. Kot mnogi drugi je bila z družino leta 1941 izgnana v nemško taborišče Munchenburg. V izgnanstvu je bila večkrat lačna kot sita, zaničevana in ponižana.

Po vrnitvi v domovino se je kmalu poročila na kmetijo in si z možem ustvarila družino. Vsak dan prebere časopis, tudi knjigo in se veseli naslednjega dneva. Na jesen svojega življenja je doma pri sinu Mirku z družino.

Za 90. rojstni dan smo jo obiskali Karl Levak, Ivan Haler, Zofka Godec Kos in Branko Volčanjšek.

Karl Levak

Jubilanti v KO DIS Bizeljsko

90-letnice iz Bizeljskega: Ana Ocepek, Neža Iljaš in Elizabeta Malurni. Med njimi je tudi Rok Kržan, predsednik KO DIS Bizeljsko.

Dragica Simončič – 90-letnica

Članica Krajevne organizacije DIS Radeče Dragica Simončič je 3. 10. 2009 praznovala častitljivo obletnico rojstva, 90 let. Z mamo je bila med vojno pregnana v Račico, po vojni pa sta se vrnili na svoj dom v Radeče. Po končanem obveznem šolanju se je zaposlila v radeški lekarni, od koder je odšla tudi v pokoj.

Članica naše Krajevne organizacije DIS je postala takoj po ustanovitvi.

Ob obisku predsednice je tej med drugim povedala, da še za vse poskrbi sama, z obiski pa jo razveseljujejo dve nečakinji in trije nečaki. Tudi na kavi-co gre še vsak dan z dvema prijateljicama. Vsi ji želimo še vrsto let trdnega zdravja!

31. 12. 2009 smo čestitali za 95. rojstni dan Neži Rajterič. Še vedno je zelo bistrourna.

Ivan Bibič je bil rojen 22. 11. 1919. V naročju mu sedi pravnukinja. Ob njem so tudi drugi njegovi svojci.

IZVRŠNI ODBOR DRUŠTVA IZGNANCEV SLOVENIJE 1941–1945

Predsednica:
Ivica Žnidaršič, Ljubljana

Podpredsednika:
Janez Komljanec, Slovenj Gradec
Albin Pražnikar, Izlake

Člani:
Ivan Babič, Buče
Stanislava Biček, Jesenice
Emilija Držanič, Brežice
Maksimilijan Ferek, Ljubljana
Vinko Gabršek, Litija
Sabina Godnič, Komen
Tomaž Hočevar, Koper
dr. Milan Jazbec, Ljubljana
Zdenka Kaplan, Novo mesto
Marjan Košak, Slovenske Konjice
Ana Pirc, Leskovec pri Krškem
Alojz Rupar, Boštanj
Jožica Stezinar, Čatež ob Savi
Marijan Špegelj, Muta
Anka Tominšek, Ljubljana
Franc Vidmar, Žalec
Davorin Zdovc, Maribor
Marija Žnidar, Kamnik

NADZORNI ODBOR

Mira Zalar, Maribor - predsednica
Veronika Kljun, Stara Cerkev
Štefan Marjetič, Brestanica

ČASTNO RAZSODIŠČE

Jože Križančič, Ptuj - predsednik
Janez Blas, Sevnica
Olga Kamenov, Ljubljana
Jožef Pograjec, Polšnik
Štefanija Žalec, Ljubljana

VESTNIK

interno glasilo DIS

Za društvo:
Ivica Žnidaršič

Odgovorni urednik:
Jože Križančič

Lektorica:
Alenka Lokar Blatnik

Tisk:
Tiskarna Skušek

Naslov:
Društvo izgnancev Slovenije
1000 Ljubljana, Linhartova c. 13
telefon: 01 - 434 48 80
telefaks: 01 - 434 48 80
email: drustvoizgnancev@siol.net
http://www.drustvo-izgnancev.si

Poslovni račun DIS:
02222-0010570920
Nova Ljubljanska banka

Umrlí člani Društva izgnancev Slovenije

KO DIS Ime in priimek	Datum rojstva	Datum smrti
KO DIS Bizeljsko Marija MIHELIN	18. 09. 1918	04. 02. 2010
KO DIS Bled Zdenka PRETNAR	17. 04. 1927	07. 01. 2010
KO DIS Boštanj Franc HRIBŠEK Marija HROVAT Ivan KNEZ Janez KURNIK Fanika POŽAR Janez SIMONČIČ	04. 12. 1933 24. 08. 1922 01. 05. 1932 11. 02. 1918 10. 03. 1922 14. 12. 1939	30. 11. 2009 04. 12. 2009 04. 03. 2010 11. 03. 2010 22. 12. 2009 06. 12. 2009
KO DIS Branik Andrejina HAJDAREVIČ Marij PAVLICA	28. 09. 1934 26. 02. 1940	17. 11. 2009 28. 12. 2009
KO DIS Celje Alojz KEŽMAN Avgust NOVAK	1926 16. 07. 1922	25. 12. 2009 07. 07. 2009
KO DIS Čatež ob Savi Franc MLEKUŽ Ana SODEC	21. 11. 1936 11. 08. 1924	01. 01. 2010 07. 12. 2009
KO DIS Dole pri Litiji Bogo CELESTINA	24. 07. 1932	02. 01. 2010
KO DIS Grosuplje Neža BAMBIČ Anica KOVAČIČ	19. 12. 1937 05. 04. 1940	25. 12. 2009 29. 12. 2009
KO DIS Kamnik Ivana MALI Ivanka STAROVASNIK Julijana TRAVEN Angela VRHOVNIK	1922 1926 1938 1921	12. 2009 02. 2010 12. 2009 12. 2009
KO DIS Krmelj-Tržišče Alojz HOČEVAR Jožefa KUKEC Marija MIRT	21. 06. 1934 18. 02. 1923 10. 02. 1921	15. 12. 2009 29. 12. 2009 19. 12. 2009
KO DIS Krško Jožefa AVGUŠTIN Vinko GOMILŠEK Peter JAMŠEK Rozalija JALOVEC Stanka LIPAR Terezija LUPŠINA Jožef Franc RADEJ Nada RESNIK Frančiška RIHLY Viktor RUDMAN Ana SAJOVEC Franc VENE Ivanka ZADRAVEC Ivan ZUPANČIČ Anton ŽMAVC	1924 06. 05. 1934 1925 1929 - 14. 01. 1933 1926 16. 11. 1924 1932 29. 08. 1923 1917 1921 1933 20. 02. 1928 15. 02. 1929	03. 2009 04. 2009 05. 2009 03. 06. 2009 22. 12. 2009 06. 2009 06. 2009 03. 2009 10. 2009 10. 2009 12. 2008 01. 2009 08. 2009 03. 2009 08. 2009
KO DIS Laško Vida VESULAK	05. 06. 1936	02. 11. 2009
KO DIS Lenart Anton JEŠOVNIK	04. 01. 1933	01. 06. 2009
KO DIS Leskovec pri Krškem Ivan SINTIČ Emilija VEGELJ Franc VOGLAR	02. 05. 1936 24. 03. 1932 15. 05. 1923	20. 12. 2009 14. 10. 2009 09. 12. 2004
KO DIS Ljubljana Bežigrad Janez OBLAK	28. 04. 1942	28. 12. 2009
KO DIS Ljubljana Moste-Polje Franc CELESTINA Ivan COLARIČ Gabrijela JAKELJ Nada KASTELIC Rozalija KOSTEVC Marija KUDIČ Frančiška MEŽIČ Vjekoslava ŠTRUBELJ Marija ZADRAVEC	- - - - - 30. 06. 1935 - - - -	2009 2009 2009 2009 2009 24. 01. 2010 2009 2009 2009 2009
KO DIS Ljubljana Šiška Vladimir BOGOVIČ Ivan MURKO	30. 12. 1930 16. 02. 1930	30. 02. 2010 02. 11. 2009
KO DIS Ljutomer Franc JESENİK Danica REGORŠEK	08. 01. 1934 23. 11. 1914	21. 01. 2010 18. 02. 2010
KO DIS Maribor Rotovž-Pesnica Renata GORJUP Marija HÜTLER Zdenko JUG Boris MONJAC Marija OSMANAGIČ Alojzija PEKLAR Alojz STER	02. 12. 1915 22. 01. 1928 21. 03. 1940 26. 08. 1919 26. 04. 1935 15. 06. 1927 03. 07. 139	28. 07. 2009 01. 2010 25. 06. 2009 09. 07. 2009 09. 04. 2009 01. 2010 21. 06. 2009
KO DIS Muta, Podvelka, Radlje ob Dravi, Ribnica na Pohorju, Vuzenica Antonija HAJDINJAK Terezija KURE Marjan KOSTEVC	18. 04. 1926 13. 10. 1931 07. 10. 1934	07. 10. 2009 03. 12. 2009 06. 02. 2010
KO DIS Ormož Terezija RODIGA	12. 10. 1916	15. 06. 2009
KO DIS Polje ob Sotli-Buče Jože IVANC Alojz JUG Franc ZMAJŠEK Marija ŽLENDER	31. 03. 1922 21. 04. 1926 02. 04. 1927 03. 01. 1919	20. 01. 2009 20. 12. 2009 06. 02. 2010 15. 01. 2010

KO DIS Ime in priimek	Datum rojstva	Datum smrti
KO DIS Polšnik Marija BREGAR Stanislav DOLAR	03. 11. 1928 04. 08. 1943	01. 01. 2010 30. 12. 2009
KO DIS Ptuj Polona VLAH	11. 12. 1924	04. 10. 2009
KO DIS Radeče Pavla BEC Pavla KANCIJAN Stanko MESEC Marija MUSAR Anton OBLAK Janez STARINA	26. 06. 1923 25. 01. 1942 18. 06. 1931 28. 07. 1918 13. 06. 1928 25. 04. 1934	13. 02. 2010 31. 01. 2010 02. 02. 2010 10. 12. 2009 05. 02. 2010 22. 01. 2010
KO DIS Raka Albin BIZJAK Franc GRABNAR Janez HRUŠOVAR Marija JUNKAR Alojz KRIŽE Jože NOVAK Justin PEVEC Frančiška VIZLAR Marija ZUPANČIČ Jožefa ŽIBERT	12. 01. 1934 06. 01. 1921 21. 06. 1916 1921 1932 03. 09. 1916 08. 04. 1931 26. 06. 1914 1921 1918	16. 04. 2009 20. 12. 2009 21. 06. 2009 16. 12. 2009 04. 01. 2009 27. 11. 2009 23. 08. 2009 02. 02. 2009 24. 10. 2009 24. 01. 2009
KO DIS Ruše Helena ŠVAJNCER - PERUŠEK	16. 08. 1928	24. 01. 2010
KO DIS Sevnica Ljudmila BON Ivana BUKOVAC Marija LISEC Frančiška PIPAN Alojz ŽIBERT	20. 07. 1920 27. 09. 1928 07. 03. 1942 11. 01. 1915 17. 07. 1940	26. 06. 2009 29. 11. 2009 11. 11. 2009 05. 09. 2009 24. 10. 2009
KO DIS Slovenska Bistrica Milena KOVAČIČ	27. 04. 1922	03. 12. 2009
KO DIS Slovenj Gradec Frančiška BARL	1925	2009
KO DIS Srednja Dobrava Janez GOLI	22. 05. 1923	28. 01. 2010
KO DIS Šentjanž Jože DOLŠEK	15. 01. 1927	09. 12. 2009
KO DIS Škofja Loka Drago HABJAN Marija LAZAR Vida PLAVLJANIČ Frančiška STREL	06. 11. 1928 31. 08. 1925 29. 11. 1918 30. 11. 1921	18. 08. 2009 17. 09. 2009 29. 01. 2010 27. 01. 2010
KO DIS Šentjurij pod Kumom Konrad OCEPEK Stanislav ZAVRŠNIK	21. 01. 1924 05. 05. 1933	04. 11. 2009 21. 02. 2010
KO DIS Trbovlje Vincenc CEROVŠEK Franc Jakob JEŽ Angela MARIN Angela POBOLJŠAJ Elizabeta VODNIK Marija VOVK	15. 06. 1934 03. 10. 1931 03. 10. 1941 18. 08. 1923 16. 04. 1930 26. 03. 1922	12. 11. 2009 29. 11. 2009 11. 06. 2009 26. 01. 2010 26. 12. 2009 02. 12. 2009
KO DIS Tržič Ivanka GORŠAK Nežka MIKIČ Mara SELKO Mira TURK	23. 03. 1928 18. 01. 1931 03. 09. 1925 12. 02. 1941	08. 03. 2010 18. 01. 2010 01. 12. 2009 05. 12. 2009
KO DIS Velika Dolina Anton BAHČIČ Terezija BAŠIČ Amalija BOGOVČIČ Janez CIRNSKI Jožefa FAKIN Štefanija KOS Antonija PETRIČ Terezija ŠINKO Gabriela TOMŠE Katica VOGRIN Marija VOGRIN Marija ZOFIČ	08. 01. 1935 13. 10. 1921 23. 12. 1918 08. 12. 1950 05. 03. 1933 23. 12. 1929 11. 12. 1925 18. 10. 1922 23. 01. 1943 16. 11. 1924 28. 11. 1935 15. 09. 1937	01. 09. 2009 05. 03. 2008 06. 01. 2010 09. 03. 2009 26. 02. 2009 08. 01. 2010 14. 10. 2009 31. 01. 2010 22. 04. 2009 09. 11. 2008 08. 03. 2009 14. 01. 2010
KO DIS Veliki Trn Ana CEROVŠEK Franc CEROVŠEK Jožefa JANC Ema MAVSAR	26. 07. 1933 06. 09. 1935 10. 07. 1921 24. 10. 1926	25. 05. 2009 24. 04. 2009 07. 09. 2009 14. 11. 2009
KO DIS Žalec Filip OROŽEN Ivana TURNŠEK Ljudmila ŽONTA	- 27. 08. 1921 21. 03. 1931	08. 11. 2009 05. 01. 2010 07. 01. 2010

V ZADNJI ŠTEVILKI VESTNIKA, ŠT. 82, JE PRIŠLO V OBVESTILIH O UMRLIH DO NEKAJ NAPAK:

KO DIS Šentjanž Marija LIVK (ne SIVK)	24. 11. 1931	25. 10. 2009
KO DIS Kočevje Peter OŽBOLT (ne OŽBOL)	25. 01. 1924	10. 10. 2009
KO DIS Laško Miroslava GOLUH - ni umrla		
KO DIS Ljubljana Šiška Marija PRVINŠEK - ni umrla		

V imenu KO DIS in uredništva Vestnika DIS se za nastale napake opravičujemo.